TYÖLÄISILLÄ ON: YKSI VIHOLLINEN! YKSI TAISTELU! —— SIKSI: YKSI PUOLUE! YKSI UNIO! YKSI RINTAMA! YKSI PÄÄMÄÄRÄ!

Työväen vapautus tapahtuu sen itsensä käsissä!

VAPAUS

Vain järjestyneenä voi työväenluokka voittaa!

No. 105. — 1922. Tiistaina, syyskuun 12 p. — Tuesday, Sep. 12. VI Vuosikerta--Vol. VI

Kreikan armeijan tappio Vähässä Aasiassa perinpohjainen

Turkkilaiset ottaneet vangiksi kokonaisen armeijakunnan. Kreikkalaiset pyytävät aserauhaa ja lupaavat evakuoida Vähän Aasian.

Pariisi. — Turkkilaisten nationalistien armeija on nyt aivan Smyrnan kupeilla ja turkkilaisten ratsuväkijoukot lähenevät nopeasti Smyrnaan, Egean meren rannikolle.

Kreikkalaiset menettäneet 50,000 miestä.

Kreikkalaisten menetys miehissä arvioidaan 50,000 sitten turkkilaisten offensiivin alkamisen. Näistä 15,000 on joutunut vangiksi ja loput kaatuneet ja haavoittuneet.

Angorasta tiedotetaan turkkilaisten piirittäneen ja ottaneen vangiksi Salihlin alueella kokonaisen armeija-osaston. Nationalistit ovat vallottaneet Balikesrin ja Sandirdhin kaupungit.

Kreikkalaisten ylipäällikkö ja hänen esikuntaupseereitaan joutunut vangiksi.

Ateena. — Täällä vahvistetaan virallisesti tiedonanto Kreikan armeijan ylikomentajan kenraali Tricoupisin ja hänen esikuntahenkilöittensä kenraali Dighenisin ja neljän everstin joutumisesta turkkilaisten vangiksi.

Kreikan armeijan uudeksi ylipäälliköksi on nimitetty kenraali Polymenakos.

Kansalliskokous jakaa arvoasteita voitokkaille päälliköille.

Konstantinopoli. — Angoran kansalliskokous on antanut Mustapha Kemal Pashalle ja hänen yleisesikuntapäällikölleen kummallekin marsalkan arvon.

Lähestyvät nopeasti Smyrnaa.

Smyrna. — Turkkilaisten nopeasti etenevä armeija on nyt noin 25 mailin etäisyydessä täältä.

Tämä kaupunki on kohta ainoa pakolaisten ulospääsypaikka, sillä kreikkalaiset evakuoivat Bairamichia, Ez-Inea, Aivadjikia ja Bighaa, jotka sijaitsevat Aasian puolella Dardanellein salmea ja siirtävät pakolaisia Euroopan puolelle.

Tämä evakuoiminen merkitsee 600 neliömailin suuruisen alueen ylenantamista, joka käsittää kolmannen osan kreikkalaisten hallussa olleesta alueesta Dardanellein Marmora meren ja Egean meren rannikolla.

Kreikka anoo aserauhaa.

Konstantinopoli. — Kreikan hallitus on lähettänyt sähkösanoman liittolaisten täällä oleville korkeakomissionereille, anoen heidän välityksellään Angoran hallituksen edustajalta aserauhaa, luvaten evakuoida Vähän Aasian kokonaan kreikkalaisista sotajoukoista.

Kuitenkin arvellaan ettei Turkki tule suostumaan aserauhapyyntöön ennen kuin se on ehtinyt saavuttaa nykyisen offensiivinsa päämäärän.

Turkkilaisilla suurilukuinen armeija.

Viimeisimpien Angorasta tänne saapuneitten tietojen mukaan on turkkilaisilla 350,000 miestä aseissa, joista 200,000 ottaa osaa nykyiseen offensiiviin ja 150,000 on varaväkenä.

Voitokas armeija saavuttanut Egean meren.

Pariisi. — 4,000 miestä käsittävä kemalilaisten ratsuväkijoukko on miehittänyt Bender nimisen kaupungin, joka sijaitsee 30 mailia etäisyydessä Smyrnasta. Toinen 5,000 ratsujoukko on vallottanut Akhissarin ja etenee nyt Manissaa kohti.

Edelleen sama tiedonanto kertoo Noury Bey nimisen ratsuväen kapteenin saaneen Mustapha Kemal Pashalta 500 Turkin puntaa ja lipun, palkkioksi siitä, että hän on ensimäisenä edennyt Egean meren rannikolle.

Kreikan ministeristö kukistunut.

Ateena. — Yleisen mielipiteen painostuksesta Vähässä Aasiassa Kreikan armeijan kärsimän katsatrofimaisen tappion johdosta on pääministeri Protopapadakisin ministeristö eronnut.

Kuningas Konstantin on kehottanut ent. pääministerin Kalogeropoulosin muodostamaan uuden ministeristön.

Smyrnan evakuoiminen alkanut.

Smyrna. — Kreikkalaiset ovat alottaneet Smyrnan evakuoimisen. Maakunnan kuvernööri on pyytänyt Ranskan konsulin ottamaan kaupunkin suojeluksen haltuunsa, hänen uskotaan kuitenkin kieltäytyneen siitä, selittäen kaupungin suojelemisen kuuluvan liittolaisille kokonaisuudessaan.

Liittolaisten sotalaivat rientävät Smyrnaan.

Neljän amerikalaisen torpeedonhävittäjän odotetaan saapuvan tänne. Satamassa on jo parhaillaan kaksi brittiläistä taisteluristeilijää, kaksi ranskalaista risteilijää ja noin 12 amerikalaista, italialaista, ranskalaista ja brittiläistä torpeedolaivaa ja muutamia keveämpiä risteilijöitä.

Pakolaisten lukumäärä kaupungissa arvioidaan 40,000, niiden luku kuitenkin alinomaan lisääntyen, pakenevia sotilasjoukkoja kun saapuu yhtenään rintamalta.

Kaikki liittolaiset ovat lähettäneet laivoistaan maihin joukon merisotilaita suojelemaan alamaisiaan.

Kurssin muutos Neuvosto-Venäjän suhteen

«Yksikään järkevä likemies ei voi enää vieroa Venäjää».

Berliini 20—8.

Venäläis-Aasialaisen Pankin johtaja ja Venäläis-Englantilaisen Komppanian perustaja Venäjällä, minkä toiminimen omistukseen on kuulunut ei vähemmän kuin 1 hehtaaria maata ja 500 kilometriä rautatietä, Leslie Urquehart, on tähän asti ollut yksi neuvostohallituksen katkerimmista vihamiehistä. Hän on kuitenkin näinä päivinä saapunut Berliniin neuvotellakseen Neuvosto-Venäjän edustajain kanssa suurista konsessioneista. Eräälle haastattelijalle on hän selittänyt, että Venäjän nykyinen taloudellinen kehitys on sellainen, ettei yksikään järkevä liikemies voi vieroa Venäjää ja kieltäytyä yhteistyöskentelystä sen kanssa. Tällä haavaa ei mikään muu hallitus ole mahdollinen Venäjällä kuin neuvostohallitus. Taloudellisten olosuhteiden logiikka on voimakkaampi kuin mikä tahansa poliittinen taikka kansallinen tunne ja itsepä Ranskakin on pian palsaava rauhalliseen politiikkaan. Ranskalaisetkin ovat leivän, työn ja levon tarpeessa, ja tulee sen vuoksi sielläkin taloudellinen järki lopulta saamaan ylivallan.

Kuten tunnettua, ovatkin Ranskan johtavat piirit jo tehneet aloitteen rauhallisten suhteiden solmimiseksi Neuvosto-Venäjän kanssa.

Canadan edustajat Kansojen Liiton työkongressissa

Ottawa. — Canadan edustajiksi Kansojen Liiton työkongressiin, joka pidetään lokak. 18 p. Genevassa, on nimitetty työministeri James Murdock ja meriministeri E. Lapointe hallitusta edustamaan; työnantajia edustamaan W. C. Coulter Torontosta, H. W. MacDonnell ollen hänen teknillinen apulaisensa; ammattiunioita edustamaan Työväenliiton presidentti Tom Moore ja hänen teknilliseksi apulaisekseen J. W. Bruce Torontosta.

Moore ja Bruce tulevat siis edustamaan Canadaa tuossa työväenpetturien ja työnantajain yhteisessä kokouksessa.

Katuvaunuonnettomuus surmannut ihmisiä Moskovassa

Moskova. — Kymmenen ihmistä sai surmansa ja 30 loukkaantui perjantaina teatterineliössä tapahtuneessa katuvaunuonnettomuudessa.

Demokraattinen raakalaisuus Saksassa

Proletaaritaistelija Hölzin hätähuuto kidutuskammiosta.

Tunnettu saksalainen kapinapäällikkö, kommunistitoveri Max Hölz on Munsterin kuritushuoneesta lähettänyt seuraavan vetoumuksen:

Vallankumouksellisille työläisille!

Kun minut 14 kuukautta sitten Moabitin kenttäoikeudessa tuomittiin eliniäksi kuritushuoneeseen, oli minulla mitä vakain aikomus ottaa kantaakseni pitkä ja epämääräinen vapauteni riisto. Mielin odottaa, kunnes heräävän työläisten rautainen voima aukaisee ei ainoastaan minulle vaan kaikille vallankumouksellisille taistelijoille vankilain portit. Toverit, neljätoista kuukautta sitten en voinut tietää, että minut kuritushuoneessa kidutettaisiin ruumiillisesti ja henkisesti niin hirvittävästi kuin nyt on laita. Olen saanut täällä kuritushuoneessa satakertaisesti sovittaa sen, että rohkenin luokkatietoisen työläisen kielellä singahuttaa koko vallankumouksellisen proletariaatin halveksumisen berliniläisille kenttäoikeustuomareille päin naamaa. Vaikka ruumiini on nelivuotisessa sodassa ja kaksivuotisissa vainoissa jo hoki runneltunut, pahoinpideltiin minua täällä kuritushuoneessa viiden vartian toimesta mitä eläimellisemmin. Kolme kertaa vietiin minut kidutuskammioon, jossa minun täytyi olla osin kokonaan alastomana. Pahoinpitelyllä ja kidutuskammiolla mieli epäinhimillinen johtaja tehdä minut mureaksi tarkoituksiinsa. Toverit, tälle johtajalle ei ole mikään keino liiaksi huono eikä halpa runnellakseen minua entisestäänkin. Uhkauksella, kiristyksellä, valheella ja panettelulla yrittää hän minut eroittaa ja vieroittaa puolueestani, omaisistani, asianajajistani. Toverit, vapaudentaistelijalle on vapauden menetys ankara piina ja sanomaton vaiva.

Ruumiillisen kahlehtimisen lisäksi tulee vielä johtajan vehkeilyjen aiheuttama sielullinen kidutus. Tämä saksalaiskansallinen työläisteurastaja oli vielä muutamia vuosia sitten yleisenä syyttäjänä Essenissä. Sodan aikana oli hän tykkiväen kapteeni. Nyt on hänen tehtävänään möyhentää minut, mädännyttää minut ruumiillisesti, typerryttää minut henkisesti.

Toverit, olen koettanut kaikkeni omin voimieni torjuokseni asemani raskautta ja lohduttomuutta. Mutta nyt olen minä pakotettu tarttumaan viimeiseen ja äärimmäiseen keinoon vapahtuakseni sietämättömästä kidutuksesta. En näe mitään muuta tietä, mihin voisin turvautua.

Elokuun 15 pnä ryhdyn nälkälakkoon. Toverit, tulen toteuttamaan tämän nälkälakon äärimmäisimmällä johdonmukaisuudella. Tulen niin kauan kärsimään nälkää, että minut joko siirretään Munsteristä johonkin toiseen kuritushuoneeseen taikka että nälkälakossani menehdyn. Toverit, jos te todella voitte nähdä ja sietää, että teidän työläisveljenne ja taistelutoverinne menehtyvät kuritushuoneissa, jos teille riittää se, että vanhoina ämminä seuraatte runneltujen ja epätoivoon saatettujen veljienne ruumiskirstuja hautaan, niin tällöin ei minussa olekaan mitään säälimistä. Ette voi herättää kuolleita veljiänne eloon, mutta voitte pysyttää elävät veljenne hengissä vapaustaistelun varalta. Jos tätä tahdotte, niin vaatikaa valtakunnan oikeusministeriltä, että minut siirretään toiseen kuritushuoneeseen, jotta pääsisin piinahenkeni käsistä. Johtaja viittasi toimenpiteissään minua vastaan riippumattomain «Freiheitiin» ja «Vorwärtsiin», jotka ovat selittäneet minut henkisesti rappeutuneeksi murhapolttajaksi. Toverit, saksalaiskansallinen johtaja liitossa riippumattomain «Freiheitin» ja sosialidemokratien «Vorwärtsin» kanssa luokkataistelijaa vastaan! Toverit, tehkää velvollisuutenne, uskon kyllä teidän voimaanne ja tahtoonne.

Teidän Max Hölz.

Englannin työttömät marssivat Lontooseen

Työttömäin lukumäärä Englannissa 1,400,000.

Lontoo. — Työttömäin union kansallisjärjestön puheenjohtaja keskiviikkona pitämässään puheessaan sanoi työttömäin armeijan marssivan Lontooseen kaikista osista maata, pannakseen toimeen jättiläismäisen mielenosotuksen ja vaatiakseen hallitusta ryhtymään toimenpiteisiin työttömyyden lieventämiseksi. Työttömäin mielenosotuksen tarkoituksena on painostaa hallitusta ryhtymään vakaviin toimenpiteisiin työttömyyskysymyksen suhteen, joka uhkaa käydä jälleen sangen kriitilliseksi talven lähetessä.

Vaikkakin teollisuuselämä on jonkun verran virkistynyt, on työttömäin lukumäärä virallisten tilastojenkin perusteella vielä 1,400,000, todellisuudessa ollen vieläkin suurempi.

A. F. of L. hyljää yleislakkopuuhan

Sen julistamisen tiellä on muka niin paljon esteitä. Vaatimus leimataan vain radikaaleista lähteneeksi

New York. — American Federation of Laborin toimeenpaneva komitea on hyljännyt kaikki esitykset yleislakon kutsumiseksi protestiksi prokuraattori Daughertyn injunktionituomiota vastaan, jonka hän otti rautatiekonepajatyöläisten lakon murskaamiseksi, kertoo tänne Atlantic Citystä saapuneet tiedot. Tälläinen mielipide vallitsi ennakkoneuvotteluissa, mitkä tapahtuivat ennen varsinaista toimeenpanevan komitean kokousta.

Samuel Gompers kieltäytyy antamasta lausuntoaan asian johdosta, sanoen sen tulevan käsiteltäväksi toimeenpanevan komitean istunnossa.

Perustellen vastustustaan, selittävät vanhoilliset johtajat, että esitykset suurlakon julistamisesta edustavat vähemmistöä järjestyneestä työväestä ja että esitykset tulevat pääasiallisesti punaisilta. Toisekseen selitetään, että koska rautateitten suuret veljesliitot eivät kuulu yleiseen työväenliittoon, on epätietoista tulisivatko ne ryhtymään yleislakkoon.

Yleislakko ajatus näyttää siis olevan vanhoillisille johtajille kauhistus. Ja niin annetaan kapitalistisen valtiomahdin ilman sormea nostamatta murskata konepajatyöläisten lakko.

Työväki vaatii Daughertyn syytteeseen asettamista

New York. — Tämän kaupungin työväen unioitten keskusneuvoston kokous vaatii yliprokuraattori Daughertyn ja tuomari Wilkersonin asettamista syytteeseen virkarikoksesta, konepajatyöläisiä vastaan antamansa injunktionin johdosta. Presidentti Hardingin kabinettia kutsuttiin «colffi-peli-kabinetiksi».

Proletariaatin diktatuuri toimii Venäjällä

Moskova. — Pravda lehden mukaan on Etelä-Venäjällä tuomittu 55 vastavallankumouksellista vehkeilijää kuolemaan.

Ukrainan oikeusistuin Kievissa on tuominnut 48 Petrulan kasakkaa, jotka kenraali Tutuunkin joukkojen kanssa nousivat Ukrainan neuvostohallitusta vastaan kapinaan.

Simferepolissa nuori upseeri, nimeltä Nikolai Bozhenko, joka esiintyen valenimellä, julisti itsensä Venäjän keisariksi, tuomittiin kuuden seuraajansa kera kuolemaan, samalla kun hänen vaimonsa madam Bozhenko ja useita muita tuomittiin pitkäaikaiseen vankeuteen.

Canadan konepajamiehet uhkaavat lakkoutua

Rautateitten konepajatyöläisiä kehotetaan olemaan valmiita lakon alkamiseen.

Montreal. — American Federation of Laborin rautatietyöläisten järjestön neljännen divisionin virastossa pidetään konepajatyöläisten lakkoa kiertämättömänä, kaksipäiväisten neuvottelujen jälkeen sovintolautakunnan raportin johdosta, missä asetutaan työläisten palkkojen alennusta puolustamaan. Unionon keskusjärjestön toimesta on konepajamiehille kautta Canadan lähetetty kiertokirje, jossa heitä kehotetaan olemaan valmiit yleislakkoon.

Kiertokirjeessä ilmoitetaan, että union virkailijat ovat asian suhteen neuvotteluissa Yhdysvalloissa olevan päämajan kanssa.

Kuten muistetaan, äänestivät konepajamiehet heinäkuulla suurella enemmistöllä lakon alkamisen puolesta.

Union puolesta tullaan ilmoittamaan työministeri Murdockille, että union miehet eivät ole tyytyväisiä sovintolautakunnan enemmistön esitykseen, vaan katsovat itsensä nyt vapaiksi ryhtymään mihin toimenpiteisiin hyvänsä ajaakseen lävitse vaatimuksensa.

«Se mitä nykyisestä mielialasta ja tilanteesta voidaan päättää, on rautatiekonepajatyöläisten lakko kiertämätön», lausuu masinistien union varapresidentti J. A. McLennan.

Rautatieyhtiöt ovat ilmoittaneet työministerille olevansa tyytyväisiä sovintolautakunnan enemmistön päätökseen ja tulevat panemaan siinä tehdyt esitykset käytäntöön.

Japani alottanut Siperian evakuoinnin

Kaukaisen Idän Tasavallan joukot 100 mailin läheisyydessä Vladivostokista.

Moskova. — Japanilaiset ovat alottaneet Itä-Siperian evakuoinnin ja sitä mukaa Kaukaisen Idän Tasavallan sotajoukot miehittävät uusia alueita. Japanilaisten siirryttyä ovat tasavallan sotilaat miehittäneet Sanchungin, joka on vähempi kuin 100 mailia pohjoiseen Vladivostokista. Japanilaiset ovat jo evakuoineet muitakin pienempiä kaupunkeja, ja Novo Nikolajevskin tärkeä kaupunki Amur joen varrella tyhjentyy japanilaisista syysk. 22 p. Tasavallan sotajoukot Khabarovskissa, mikä sijaitsee 150 mailia edellämainitusta kaupungista, valmistuvat miehittämään Novo Nikolajevskin.

Jos japanilaiset täyttävät lupauksensa Vladivostokin tyhjentämisestä joukoistaan, on selvää ettei Merkulovin valkoinen hallitus kykene pitämään puoliaan Kaukaisen Idän Tasavallan sotajoukkoja vastaan. Ja niin pääsee Venäjä jälleen mailman yhteyteen Tyynen meren kauttakin.

Lakkoliikkeet Ranskassa

Pariisilaisessa toverilehdessä kirjoittaa toveri Frossard otsikolla «Työväestö heräämässä» seuraavaa:

«Useiden viikkojen ajan ovat suuret lakkoliikkeet, varsinkin palkkaverotusta vastaan, osoittaneet työväenliikkeen nousua. Ne koskevat maan eri osien huomattavia työläiskategorioja. Lakkoliikkeet syntyvät niin sanoaksemme itsestään. Havressa on lakkolaisten lukumäärä 12,000, huolimatta siitä, että metallityöläisistä on vain 300 ammatillisesti järjestynyttä. Viennessä ja Audincourtissa on havaittavissa sama ilmiö. Nykyiset lakkoliikkeet todistavat proletariaatin tarmokkuutta. Niiden sitkeys osoittaa niin ikään, ettei tässä ole kysymyksessä mitkään äkilliset leiskahdukset vaan että niiden nojalla voi toivoa paljon. Lisäksi on varsin huomattavaa, että lakkolaiset saavat muilta työläisiltä kaikkialla suurta solidaarisuutta ja myötätuntoa osakseen.»

Japani yhä junittelee Venäjää vastaan

Japanin kieltäytyessä tunnustamasta Neuvosto-Venäjän edustajia neuvottelut keskeytyneet.

Tokio. — Perjantaina astui Japanin ja Neuvosto-Venäjän välisissä neuvotteluissa Chang Chunissa eteen ensimäinen ristiriita.

Neuvostohallituksen edustajat vaativat että heidät on tunnustettava sekä Moskovan neuvostohallituksen että Chitan hallituksen edustajiksi, minkä japanilaiset jyrkästi kielsivät.

Tämän jälkeen syntyi ankara väittely konferenssin työohjelman suhteen. Erimielisyyksien johdosta päätettiin neuvottelut keskeyttää muutamaksi päiväksi. Kuitenkin pidetään varsin uskottavana, ettei konferenssi tule hajoamaan, vaan päinvastoin että neuvottelut aletaan uudestaan.

Turkki vaatii menettäjä oikeuksiaan

Kansallisen hallituksen ent. kauppaministeri selostaa Turkin vaatimuksia.

Wieni. — Täällä antamassaan haastattelussa Mahmoud Djemal Bey, nationalistien ent. kauppaministeri selosti Turkin vaatimuksia. Nämä vaatimukset sisältävät melkein kaiken takaisin palauttamisen mitä Turkilta on riistetty mailman sodassa.

Mahmoud Djemal, nyt kun Kemalin joukot ovat saavuttaneet loistavan voittonsa, matkustaa ympäri Europan, valmistaen maaperää ulkomaakaupalle.

Turkin vaatimukset.

«Meidän voittomme ei kannusta meitä kohtuuttomiin vaatimuksiin», lausuu Djemal. «Me olemme esittäneet miniimivaatimuksemme jo kauan ennen kuin sota meidän ja Kreikan välillä kääntyi meille voittoisaksi. Me emme halua mennä näitä vaatimuksiamme edemmäksi.

«Ensiksi — Angoran hallitus haluaa kallioperustalle laskettuja rauhanehtoja, niiden periaatteitten mukaisesti mitä meidän kansalliskokouksemme on hyväksynyt.

«Toiseksi — Me vaadimme täyttä vapautta meidän kaupalliselle tulli-politiikallemme ja olemme halukkaat ryhtymään laajakantoiseen taloudelliseen yhteistoimintaan Yhdysvaltain kanssa.

«Meidän pääasiallisimmat rauhanvaatimuksemme ovat seuraavat:

«1. Turkin suveriniteetin palauttaminen Smyrnassa, Vähässä Aasiassa ja Itä-Traakiassa.

«2. Konstantinopoli ja Marmora meri on palautettava uudelleen Turkille. (Me suostumme avaamaan Dardanellein ja Bosphorin salmet kansainväliselle laivaliikenteelle).

«3. Kansainvälinen komissioni, kokoonpantuna kaikista asianomaisten kansakuntien edustajista, päättäköön takeista.

«4. Turkin armeija on säilytettävä nykyisessä koossaan.

«5. Äskeisen mailman sodan jälkeen tapahtunut Turkin alistamispolitiikka on täydellisesti lopetettava.»

Amerikan dollaria kurssattu Montrealin pörssissä

Montreal. — Torstaina kurssattiin Yhdysvaltain dollaria täällä ¼ prosenttia. Tämä on ensi kerta seitsemään vuoteen kun Yhdysvaltain rahaa on kurssattu täällä.

Samalla kertaa ilmoitetaan että rahapiireissä noin $200,000 summasta yhdysvaltalaista rahaa, vaaditaan puolen prosentin kurssausta.

Fredericton, N. B. — Tänne saapuneet amerikalaiset autoilijat sanovat Nova Scotiassa ja New Brunswickissa heiltä kurssatun kaksi prosenttia amerikalaisesta rahasta. Tämän johdosta ovat amerikalaiset ihmeissään.

Suurimpia romahduksia sotilashistoriassa

Äskettäin vielä ylpeä valloitusarmeija muuttunut rääsyiseksi pakolaisjoukkueeksi.

Konstantinopoli. — Mustapha Kemalin johtama voitokas turkkilainen armeija on viime tietojen mukaan vähemmän kuin 20 mailia lähellä Smyrnan kaupunkia ja voi vallottaa sen minä hetkenä hyvänsä. Turkkilaiset ovat murtaneet kaikki kreikkalaisten viime varustukset ja ovat nyt paikoin tunkeutuneet Egean meren rannikolle. Kreikkalaiset sotajoukot, ollen täydellisesti lyötyinä, pakenevat Smyrnaan, suurten pakolaislaumain kera, josta on johtunut arveluttava tulvehtiminen ja sen mukana kulkutautien ja nälän leviäminen.

Sotahistorian suurimpia tappioita.

Smyrna. — Ainoastaan silminnäkijä voi käsittää Kreikan armeijan hirvittävän romahduksen laajuuden, jota pidetään sotahistorian suurimpina tappioina. 150,000 suuruinen, hyvin järjestetty ja hyvin varustettu armeija on vähemmässä kuin kahdessa viikossa muuttunut rääsyiseksi pakolaislaumaksi.

Turkkilaisten suuret sotasaaliit.

Turkkilaisten virallisten tietojen mukaan on tähän asti laskettu otetun 10,000 kreikkalaista sotilasta ja 500 upseeria vangiksi, tämän lisäksi on sotasaaliina saatu 500 kuormamoottoria, 350 kanuunaa ja miljoona tykin ammuketta, sekä kaikenlaisia muita ampumatarpeita ja suuret määrät muonavarastoja.

Kreikkalaisten moraali mennyttä.

Kreikan sotaväen moraalia kuvaa tieto, että pataljoona reserviväkeä, joka oli tuotu Atneenasta, kieltäytyi astumasta maihin. Samoin eräs toinen joukkue kreikkalaisia sotilaita, joka saapui ranskalaisella laivalla, kieltäytyi astumasta maihin.

Turkkilaiset ovat piirittäneet koko Smyrnan ympäristön ja kreikkalaiset pakolaiset tulvehtivat kaupunkiin joka suunnalta.

Turkkilaisia ilmalaivoja on jo ilmestynyt kaupungin kohdalle, pudotellen lentolehtisiä, joissa ilmoitetaan «koko Vähä Aasia vapautetun.»

Koko Vähä Aasia evakuoidaan.

Ateena. — Täällä pidetään ilmeisenä, että Kreikan armeijan tappio johtaa koko Vähän Aasian evakuoimiseen ja sotilasviranomaiset ovat jo ryhtyneet sen mukaisiin toimenpiteisiin.

Samalla ilmoitetaan Konstantinopolissa olevien kreikkalaisten sotilasviranomaisten olevan sitämieltä, että Kreikka on pakotettu hyväksymään sellaisen aserauhan kuin voittajat näkevät hyväksi tarjota.

Konstantinopolissa olevat liittolaisten edustajat ovat esittäneet Angoran hallituksen edustajalle Konstantinopolissa, että hänen hallituksensa määrittelisi aserauhaehdot.

Italia tarjoo siirtolaisia Canadalle

Ottawa. — Italian hallituksen komissionerit Jos. De Michelis ja tri Bonardelli ovat saapuneet tänne esittämään Italian hallituksen suunnitelmat sisäministeri Charles Stewartille, italialaisten siirtolaisten tuottamiseksi Canadaan

Kiinalaiset koululapset tasa-arvoisuuden puolesta

Victoria, B. C. — Kiinalaiset koululapset täällä ovat tehneet lakon, kieltäytyen menemästä luokalle ennen kuin heitä kohdellaan tasa-arvoisina valkoisten lasten kanssa.

Aiemmin kiinalaislapset kulkivat samoissa kouluissa valkoisten kanssa. Tämän johdosta valkoisten vanhemmat protesteerasivat, joten heille rakennettiin erikoiskoulu, mutta he kieltäytyvät menemästä sinne.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

H. PURO,
Vastaava toimittaja.

VAPAUS

(Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 40c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Ilmotushinta kerran julaistuista ilmotuksista 40c. palstatuumalta. Suurista ilmotuksista sekä ilmotuksista, joiden tekstiä ei joka kerta muuteta annetaan tuntuva alennus. Kuoloilmotukset $2.00 kerta ja 50c. lisää jokaiselta muistovärsyltä; nimenmuutosilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolmekertaa; avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksikertaa; syntymäilmotukset $1.00 kerta; halutaantieto- ja osoteilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolmekertaa. — Tilapäisilmotuksista pitää raha seurata mukana.

TILAUSHINNAT:

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.

Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.

Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamjesten joille on takaukset.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeehoitajan personallisella nimellä.

J. V. KANNASTO, Liikkenhoitaja.

Vapauden konttori ja toimitus on Liberty Building, Lorne St., Puhelin 1038. — Postiosote:
Box 69. Sudbury, Ont.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Tiistain lehteen aijotut ilmotukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 3.

Norjalainen toveripuolue 35-vuotias

Heinäkuun 21 oli kulunut tasan 35 vuotta norjalaisen toveripuolueen perustamisesta. Tämä tapahtui Arendalissa heinäkuun 21-22 päivinä vuonna 1887 pidetyssä kokouksessa, missä oli edustettuna parikymmentä ammatti- ja työväenyhdistystä, ja missä muodostettiin «Norjan Työväenpuolue».

Norjan työväenliike oli aluksi maatyöläis- ja torppariliikettä — sillä oli puolueen perustamisaikoina jo 50 vuoden kehityskausi takanaan. Ja tällä aikaa oli kehitys kulkenut hiljaa ja asteettaisesti eteenpäin. Marcus Thrane oli edelläkävijämies, Norjan ensimmäisen jalaluokan nousun johtaja ja marttyyri. Ja erittäin silmäänpistävässä ympäristössä — työväenyhdistykset olivat korkeiden virkamiesten huollossa ja ohjelmansa mukaan piti työläisten jumalanpelon ja hyväin tapain, ahkeruuden ja järjestyksen kautta tehdä itsensä kunnioitetuiksi — alkoi 60—70 luvulla teollisuuden murroskautena kohota yhä voimakkaampia ääniä työläisten ryhmittymisen puolesta vaatimusten taa, jotka todella auttaisivat heitä eteenpäin. Suoritettiin ensimmäiset lakkokokeet, tyytymättömyys leveni yhä suurempiin nuoren teollisuusproletariaatin ryhmiin, perustettiin ammattiyhdistyksiä ja Kristianissa oltiin 1884 päästy niin pitkälle, että nämä ammattiyhdistykset muodostivat yhteisjärjestön. Ja puolueen nykyinen vanha veteraani, Christian Holterman Knudsen, alkoi samana vuonna sanomattomissa vastoinkäymisissä ja koettelemuksissa julkaista Vort Arbeidelehteä, mikä oli puolueen nykyisen äänenkannattajan edelläkävijä. Vuosikausia oli käymässä ankara kamppailu liberaalisten taikka poliittisesti puolueettomain työväenyhdistysten ja uusien järjestöjen kesken, joiden vain tuli yhä selvemmin sosialidemokratiseksi.

1887 päästiin sitten Arendalin kokoukseen ja puolueen muodostumiseen. Aluksi mentiin varsin varoen eteenpäin, ohjelma ei ollut lähes tulkoonkaan sosialistinen, mutta rikottiin kuitenkin lopullisesti välit «vasemmiston», liberaalien kanssa, jotka tähän asti olivat pitäneet työläisiä johdossaan, ja puolueen jäsenet velvoitettiin äänestämään vain niitä ehdokkaita, jotka tahtoivat toteuttaa puolueen ohjelman.

Puolue harrasti erityisesti ammattiyhdistysten perustamista aina vuoteen 1899, jolloin muodostettiin ammatillinen maajärjestö, joka otti ammatillisen liikkeen johdon käsiinsä. Ja puolueen kongresseissa 90-luvulla pohdittiin yhtä paljon ammatillisia kuin poliittisiakin kysymyksiä.

Tämän kirjoituksen puitteissa ei käy lähemmin kuvaaminen puolueen kehitystä kuluneiden 35 vuoden aikana. Korostettakoon tässä vain puolueen suhteellisen rauhallista ja tasaista kehitystä sosialidemokratiasta sosialismiin ja sosialismista kommunismiin. On aika ajottain tietysti käyty ankaria kahakoita, joissa milloin mikin puolueen johtaja on ollut keskeisimpänä tekijänä, mutta suurin piirtein ovat puolueen syvät rivit yhtäkaikki aina sanelleet päätökset, määritelleet periaatteet, sanoneet määräävän sanansa taktiikasta. Norjan työväenliikkeessa ei ole koskaan kehittynyt sellaista *johtajavaltaa* kuin mitä on laita esim. vanhoissa Ruotsin ja Tanskan sosialidemokratisissa puolueissa. Ja tästä syystä on Norjan toveripuolue aivan toisella tapaa kuin nämä voinut pysyä «aikansa tasalla». Se liittyi sodan aikana Zimmerwald-liikkeeseen, se ihaili ja kunnioitti vallankumouksellista Venäjää ja otti lopuksi vuonna 1919 täyden askeleen vasemmalle ja liittyi Kolmanteen Internationaleen. Tämä liittyminen aiheutti tosin pienen oikeistososialistisen oppositionipuolueen perustamisen, mutta ei tällä kuitenkaan ole mitään todellista merkitystä työläisten keskuudessa. Norjan Työväenpuolue edustaa edelleenkin sekä organisatoorisesti että poliittisesti Norjan koko tietoista ja sosialistisesti ajattelevaa työväestöä. Puolue voi tyytyväisyydellä luoda katseensa menneisiin 35 ankaran taistelun vuoteen, mutta voi myös luottamuksella silmätä tulevaisuutta ja sen taisteluja kohti vallankumouksellisen työväenliikkeen ja kommunismin puolesta.

Suomalainen luokkatietoinen työväestö liittää norjalaisen toveripuolueen, sen johdon ja sen jäsenten, sekä vanhain veteraanien että nousevan nuoren proletaarisen kaartin 35-vuotispäivänä saamiin onnitteluihin oman veljellisen, vallankumouksellisen tervehdyksensä.

Marx ja kaunokirjallisuus

Tieteellisen sosialismin suuri oppi-isä Karl Marx ei suinkaan ollut pelkkä kuiva talous- ja yhteiskuntatieteilijä, vaan hän tunsi myös sen laajan ihmishengen alan, jota sanotaan kaunokirjallisuudeksi. Niimpä saksalainen, hänkin jo edesmennyt puoluetoveri, Marxin elämäkerran kirjoittaja Franz Mehring kirjoittaakin hänen kaunokirjallisista harrastuksistaan seuraavaa:

Henkisen vilvoituksen ja virkistyksen löysi Marx kaunokirjallisuudesta. Se on ollut hänelle koko elinajan tehokas lohduttaja. Ja tällä alalla omasi hän mitä laajimmat tiedot, vaikka hän ei koskaan tahtonut niillä parameilla. Hänen teoksensa eivät suurestikaan ilmaise tätä seikkaa, yhtä ainoata poikkeusta lukuunottamatta, nim. Vogtia vastaan suunnattua kiistakirjoitusta, jossa hän käyttää taiteellisiin tarkoituksiinsa koko europalaisesta kirjallisuudesta lainattuja sitaatteja. Samoinkuin hänen tieteellinen pääteoksensa kuvastaa kokonaista aikakautta, niin olivat hänen kirjallisia lemmikkejään suuret maailmanrunoilijat, joiden luomista voidaan sanoa samaa: Aiskylos, Momeros, Dante, Shakespeare, Cervantes ja Goethe. Lafarque kertoo ,että Marx aina kerran vuodessa luki Aiskylosta alkuperäisessä kieliasussaan. Vanhoille kreikkalaisillensa pysyi hän aina uskollisena ja ne kurjat rihkamakauppiassielut, jotka työläisiltä tahtoisivat turmella antiikin kultuurin ,olisi hän ajanut temppelistä ruoska kädessä.

Saksalaisen kirjallisuuden hän tunsi aina keskiaikaan saakka. «Uudenaikaisten» joukossa oli Goethen ohella varsinkin Heine häntä lähellä; Schiller näyttää olevan saatettu hänelle nuoruusaikanansa vastenmieliseksi, aikana, jolloin saksalainen poroporvari päihtyi runoilijan enemmän tai vähemmän väärinkäsitetystä «idealismista», jota Marx tahtoi pitää vain taiteen ja ylenpalttisen kurjuuden vaihteluna. Sanottuaan lopulliset jäähyväiset Saksalle ,ei Marx ole pitänyt suurempaa huolta Saksan kirjallisuudesta; niitä harvojakaan, jotka kai olisivat olleet hänen huomionsa arvoisia, kuten Hebbel ja Schopenhauer, ei hän mainitse koskaan; Richard Wagnerin Saksan jumalaistarujen pahoinpitely ansaitsee tilapäisesti terävän iskun.

Ranskalaisista arvostaa hän hyvin korkealle Diderot'in; «Rameun Veljenpoikaa» hän sanoi ainoaksi mestariteokseksi. Tämä mieltymys ulottuu Ranskan 80-luvun valistuskirjallisuuteen, josta Engels on kerran lausunut, että siinä on ranskalainen henki saavuttanut muodon ja sisällön puolesta korkeimman huippunsa ja että se sisältöön nähden — jos otetaan huomioon tieteen silloinen asema — on vielä nytkin tavattoman korkealla ja muodon puolesta ei sitä saavuteta enää koskaan. Sen mukaisesti ei Marx pitänyt Ranskan romantikoista; varsinkin Chateaubriand ja hänen väärä syvällisyytensä, hänen bysantilainen liioittelunsa ja kirjavanvärinen tunnekeimailunsa, sanalla sanoen hänen tavaton valhesekasotkunsa, oli hänelle vastenmielinen alusta alkaen. Varsinkin oli hän ihastunut Balzacin Comedie humaine-teokseen, joka niinikään vangitsee runouden peiliin kokonaisen aikakauden; lopetettuaan suurteoksensa aikoi hän kirjoittaa siitä, mutta tämä suunnitelma, kuten niin monet muutkin, jäi toteutumatta.

Sitten kun Marx oli pitemmäksi ajaksi siirtynyt Lontooseen, tuli hänen kirjallisissa taipumuksissaan englantilainen kirjallisuus etualalle ja siinä kohosi muita korkeammalle Shakespearen mahtava hahmo, joka koko perheen keskuudessa saavutti todellisen palvonnan. Ikävä kyllä, ei Marx ole koskaan lausunut ajatuksiaan Shakespearen suhteesta aikansa kohtalokysymyksiin. Sitävastoin hän lausui Byronista ja Shelleystä, että kuka rakastaa ja ymmärtää näitä runoilijoita, sen täytyy pitää onnena sitä seikkaa, että Byron kuoli kolmenkymmenkuuden vuoden vanhana, sillä jos hän olisi elänyt kauemmin, olisi hänestä tullut taantumuksellinen porvari, sensijaan täytyy valittaa, että Shelley kuoli jo kahdenkymmenenyhdeksän vanhana; hän oli ollut läpeensä vallankumouksellinen ja aina olisi kuulunut sosialismin etujoukkoon. Englantilaisista 18:nnen vuosisadan romaaneista piti Marx suuresti, varsinkin Fieldingin Tom Jonesista, joka lajissaan on maailman- ja ajankuvaus, mutta myös Walter Scottin eräitä romaaneja hän piti lajissaan malliteoksina.

Kirjallisissa arvosteluissansa oli Marx vapaa kaikesta poliittisesta ja yhteiskunnallisesta ennakkoluuloisuudesta, kuten jo hänen mieltymyksensä Shakespeareen ja Walter Scottiin osoittaa, mutta yhtävähän hän suosi tuota «puhdasta estetiikkaa», joka liiankin mielellään yhdistyy poliittiseen välinpitämättömyyteen tai kerrassaan orjamielisyyteen. Tässäkin oli hän miesten mies, itsenäinen ja alkuperäinen nero, joka ei anna verrata itseään mihinkään kaavaan. Marx oli suuri romaanilukija kuten Darwin ja Bismarck. Varsinkin piti hän seikkailu- ja humoristisista kertomuksista; silloin hän jätti suuren Cervantesin, Balzacin ja Fieldingin ja turvautui Paul de Kockiin ja Dumas vanhempaan, jonka omalla tunnolla oli Monte Christon kreivi.

— Kapitalistinen valtio on, ei ainoastaan porvariston kaikkein suurin ja mahtavin järjestö, se on samaan aikaan kaikkein monimutkaisin järjestö, jolla on monilukuisia osastoja, joista lähtee tuntosarvet joka suunnalle. Ja kaikella tällä on päätarkoituksenaan työväenluokan riiston suojeleminen, lujittaminen ja laajentaminen. Työväenluokkaa vastaan on käytettävissä myöskin raa'an pakotuksen ja henkisen orjuutuksen välineet; ne juuri muodostavatkin kapitalistisen valtion tärkeimmät elimet. — Bucharin.

Workers puolue ja yhteinen rintama - joukkojen puolue

Workers puolue syntyi vuosikausien yrityksien tuloksena vallankumouksellisten ainesten taholta, jotka eri teollisuuskeskuksissa marxilaisuuden kasvatusryhminä työskentelivät, omaamatta kiinteää järjestöllistä yhtenäisyyttä ja tiivistettyä toimintaa marxilaisuuden käytännöllisesti toteuttamiseen. Sosialistipuolue oli jatkuvasti unhoittanut tämän käytännöllisen puolen ja vajonnut dogmaattiseen saivarteluun, huolimatta siitä että vallankumoukselliset ja kansainvälinen vallankumouksellinen liike kutsui toimintaan ja viitoitti tien taistelulle. Toimivain ainesten keskittäminen kävi välttämättömyydeksi vihollisen hyökkäyksen torjumiseksi kootakseen joukot. Täten kohosi Workers Party, yhdisti eri ryhmät ja järjestöt vallankumoukselliseksi toiminnan puolueeksi. Tämä alkuaste on puolueemme lujittanut yli maan vaikuttavaksi keskittymäksi suurten joukkojen voittamiseksi vallankumoukselle. On tosi, ettei Workers Party ole vielä määräävä tekijä miljoonien työläisten elämässä, mutta sen vaikutus kasvaa jatkuvasti. Kaivostyöläisten unioissa, idässä ja lännellä, neulomatyöläisten, unioissa ja monissa suurissa työväenkes kusneuvostoissa y.m. on Workers Partyn jäseniä ja yhä painavammaksi käy heidän äänensä niiden sisällä ja voittaen jäsenistön luottamuksen puolelleen.

Yhteinen rintama.

Työväen yhteisen rintaman välttämättömyyden on Workers Party vetänyt Canadan työläisten voimien kokoamiseksi taistelukuntoiseen toiminnan rintamaan yhteistä vihollista vastaan. Workers Party on asettanut kaikkensa palvelemaan yhteisen rintaman. asiaa. Canadassa ei yhteisen rintaman taktiikka juuri nyt voi kohottaa etutilalle suunnattomia joukkotaisteluja tähdäten avoimeen kamppailuun kapitalistisen valtion voimien kanssa. Työväenluokka kokonaisuudessaan ei ole tietoinen siitä että sen edut ovat sovittamattomasti ristiriidassa kapitalistien etujen kanssa. Mutta he ovat tietoisia työolo-, palkka- ym. välillisistä kysymyksistä, joiden ratkaisusta riippuu heidän elämänsä. Näistä kysymyksistä muodostuu pohja yhteiselle rintamalle ja toiminnalle. Näiden taistelujen kautta ainoastaan oppivat suuret työväen joukot käsittämään taistelunsa poliittisen luonteen ja saavat luokkavarmuuden. Näissä taisteluissa täytyy johtoasemissa olevain työläispetturien paljastautua todellisessa karvassaan, tullen potkituksi kapitalistien apureina, ja täten avautuu vallankumouksellisille sosialisteille mahdollisuus luokkataistelun johtoon.

Tietoinen ja käytännöllinen vallankumoustaistelija käsittää nämä seikat. Hän ja puolueensa tekee kaikkensa ohjatakseen yhä suuremmat joukot liittymään yhteen taistelussa ja elvyttääkseen olevat järjestöt tehokkaiksi taisteluvälineiksi ja kehittäen täten koko taistelun prosessin laajentumisen vaatimukset ja järjestöjen toiminnan vallankumouksellisen valmistuneisuuteen kapitalismin kukistamiseksi ja proletariaatin ylivallan kohottamiseksi kommunistisen rakennustyön välineeksi.

Tämä on Workers Partyn yhteisen rintaman avain — täten jakaantuu yhteisen rintaman taktiikka taloudelliselle ja poliittiselle alalle:

Taloudellisella alalla.

Sovittaessaan tätä taktiikkaa taloudellisella alalla, Workers Party, järjestettyjen unioryhmiensä kautta kiinteästi työskentelee tiiviimpää ja voimakkaampaa järjestömuotoa silmällä pitäen, pyrkien taistelun välttämättömyydellä syrjäyttämään kaksoisunionismin ja aste asteelta hävittämään ammattirajat, sulattaakseen työväenjärjestöt yhteen — teollisuusunioiksi.

Kaikkialla taisteluissa ottaen aloitteet luodakseen yhteispyrkimyksen, taktiikan ja toiminnan. Kun täten esitykset tehdään järjestöjen virkailijoille, niin samalla kohdistetaan propagandatyö asianomaisten järjestöjen jäsenistön kesken.

Tällä on hedelmälliset vaikutuksensa ja seurauksena on että yhteistä rintamaa ja yhteensulautumispyrkimystä vastustavat johtajat pakoitetaan julkisesti esille. Mooren & Draperin taantumuksellisen koneiston hyökkäys juuri päättyneessä Dominion Trades & Labor Kongressissa ja OBU:n johtajakoplan parjaamisyritykset ja vääristely toteavat tämän. Työväen pohjajoukoissa ei tätä pyrkimystä voida ehkäistä, eikä eristää ja Workers Party on siis tilaisuudessa antamaan kohoavan energiansa aallon voimistuttamiseksi, joka pyyhkäisee työläispetturit ja lujittaa proletariaatin taloudellista rintamaa.

Tällä alalla edistymisestä merkitys on ymmärrettävä. Canadan ja yleensä tämän mantereen vaikutusvaltaisimmat uniot ovat takapajulla järjestöllisesti, eritoten verrattuna voimakkaasti järjestyneeseen kapitalistiluokkaan, suuriin syndikaatteihin, trusteihin, kaupparyhmittymiin y.m. Finanssipääoman keskitetty ylivalta hallitsee työpajat, kodin, koulun, kirkot ja sanomalehdistön y.m. Seisoakseen tätä vastassa, tulee työläisillä olla hyvin järjestetyt ja voimakkaat taistelun uniot. Tämä taloudellisten järjestöjen voimistuttaminen on välttämätöntä suurten joukkojen vallankumouksellistuttamisessa ja Workers Party keskittäytyy voimaperäisesti tässä työssä.

Poliittisella alalla.

Poliittisesti on Canadan työväestö vieläkin takapajuisempaa ja voimattomapaa. Samaan aikaan kun vihollisen voimat esiintyvät mitä voimakkaimpina ja taantumuksellisimpana, suuret työväen joukot ollen vielä vailla alkeellisimpaakin tietoisuutta luokkaeduistaan ja luokkataistelun pyrkimyksistä. Kauniisti kudottu «hyvä mies»-politiikka johtaa työläismassoja epätoivoon ja kurjistumiseen saakka. Niin pitkälle kuin itsenäistä poliittista toimintaa ilmenee reformistisella pohjalla Independent Labor Partyn, Labor Partyn y.m. ryhmittymien kautta on se osoittautunut olevan unionistisessa liikkeessä johtavien persoonallisuuksien yritystä yksilöetujen (vaaliuurnan kautta) voittamiseksi, enemmän kuin työväen suurten joukkojen keskittämistä itsenäisessä luokka ymmärryksessä, todelliseen poliittiseen taisteluun. He ovat jatkuvasti käytännössä työntyneet kompromissiin kapitalistisen ryhmien kanssa, sivuuttaen työväen tinkimättömät vaatimukset.

Canadian Labor Party ollen tarkoitettu eri paikallis- ja maakunnallis-ryhminä esiintyvien työväenpuolueiden vaaliliittona — federation —, samalla yhdistäen siihen yksityisten Trade Unioiden, Trade & Labor Councilien y.m. osanoton. Jälkimäisessä tapauksessa vetäen alaiset unioyksiköt konventionin edustuksen kautta jäsenistöineen puolueen taakse ja aineelliseksi tueksi. Tämä vaaliliitto taaten järjestöllisen puolue- ja ryhmäitsenäisyyden ja arvosteluvapauden, täten se avaa tien canadalaisella maaperällä työväen joukkojen vetämiseen itsenäiseen toimintaan ja vallankumouksellistuttamismahdollisuudelle.

Tähän mennessä kuitenkin tämä vaaliliitto on ilmennyt vain Ontariossa ja idässä N. S., jotavastoin muissa maakunnissa ei ole voitu sitä muodostaa, sillä työläispetturien ja kapitalistien taholta on pyritty saboteeraamaan, harhaan johtamaan tätä liikettä ja lyömään alas jokaisen tinkimättömän ilmaisun siinä.

Workers Party koko energiallaan; sanomalehdistönsä, kirjallisuutensa, puhujainsa, ja unioryhmäinsä kautta vie eteenpäin työväen itsenäisen poliittisen toiminnan asiaa, vaikuttaen työväen yhteisen rintaman poliittisen liiton muuttumiseen toimettomasta äänestyskoneistosta yli maan työväen luokkataisteluvälineeksi — vaalitaistelusta joukkolakkoon saakka. Juuri tässä puolueemme eroaa muista puolueista.

On ymmärrettävä, että Workers Party esiintyy tässä rintamassa täysin itsenäisenä järjestöllisessä suhteessa ja jatkuvasti tiivistää voimiaan. Äkettäin pidetty Nova Scotian Ind. Labor Partyn konventioni edustajamme esityksen pohjalla kehoitti osastojaan yhtymään osastoiksi Workers Partyyn (jossa suhteessa juuri otetaan käytännöllisiä askeleita eri paikoissa) sekä samalla päätti säilyttää osanoton Canadian Labor Partyssa, samoin kuin Workers Partyn Ontarion piiri No. 3 oli myönnetty oikeus siihen. Tässä poliittisen yhteisen rintaman liitossa esiintyy Workers Party vallankumouksellisella ohjelmallaan, tietoisen ja kurinalaisen vasemmistolaisjäsenistönsä toimeliaisuudella, tilanteen taloudellisten ja poliittisten kysymyksien oikein ymmärtämisellä ja tulkinnalla syrjäyttää muut työväen kannatusta kalastelevat järjestöt ja ryhmät, ja voittaa elävänä joukkopuolueena, työväen etuvartiostona, työväenluokan kaikilla rintamilla johtoaseman, sekä vie proletariaatin kokonaisrintamaa viimeiseen vallankumoukselliseen kamppailuun. (Kamppailuun joka kuluvan vuosisadan ajalla ratkaisee ihmiskunnan ja sivistyksen tulevaisuuden.)

Kun näin syvennymme rehelliselläasiallisuudella puolueemme toiminnan perustaa tutkimaan, niin huomaamme, että sen muodostumi-

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Smk. 43:00 Canada dollaris

LÄHETYSKUSTANNUKSET:

LÄHETYSKULUT: 40c lähetyksistä alle $30; 50c lähetyks. $30—40; 60c lähetyks. $40—$60; 75c lähet. $60—$100. Yli dan dollarin 25c sadalta dollarilta lisää. — Sähkösanom lähetyksille $3.50 lisämaksu.

Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan A. T. Hill, 957 Broview Ave.

Rahavälityksenne ovat Suomessa maksetut vastaanottajille meroon 1378 asti viimeiset niistä elok. 12 p.

Piletejä Suomeen ja Suomesta tänne

Tiedustelkaa hintoja y. m.
Suurimpien valtamerilinjojen valtuutettu asiamies.

VAPAUS,
BOX 69, SUDBURY, ON

Pilettiliike tehtävä J. V. Kannaston nimessä.

nen ei ollut ainoastaan työväen vallankumouksellisten ryhmien yhdistäminen, mutta esiintoi se marxilaisten teoriain kokoomuksen vallankumouksellisena käytännöllisyytenä. Edelleen meille selviää, että sen suuri pyrkimys velvoittaa rehellisen vapaustaistelijan tuomitsemaan yksilöllisyyden ja työskentelemään vilpittömyydellä sen edistämiseksi.

A. T. Hill.

Tietoja Neuvosto-Karjalasta

Kalastajain Karjalaan saapuminen

Olemme jo aikaisemmin maininneet, että Kalastajain matkustaminen aina Tyynen meren rannoilta Petroskoihin saakka sujui erinomaisen nopeaan ja kaikin puolin tyydyttävästi. «Karjalan Kommuuni» mainitseekin, että: «Kaikki reippaita, terveitä ja hyvässä työkunnossa olevia proletaareja.»

Petroskoista jatkoi Osuuskunta matkaansa Knäsöön, johonka varsinainen kalastuskeskus tulee muodostettavaksi. Sinne rakennetaan kannutuslaitos y.m. Viimeksi saamiemme kirjetietojen perusteella ovat kalastajat ja rakennustyöläiset yhdessä jo koulurakennuksen kimpussa. Suuri kouluhuone tulee olemaan alakerrassa ja «haali» yläkerrassa, johon tulee rakennettavaksi suuri näyttämö, kokoushuoneita jne. Kuvia on saatu Knäsöstä ja muualtakin ja tullaan niitä julkaisemaan tämän maan työläisten nähtäväksi Punikissa ja muissakin julkaisuissa. Lisää on luvassa.

Suuret vastaanotto-juhlat Petroskoissa.

Kun kalastajat saapuivat Petroskoihin, järjestettiin heille vastaanottojuhlat. Oli lauantaipäivä ja samana päivänä oli toisetkin suuret juhlat, johon sivumennen mainiten, täältä siirtyneet jo ottivat rivakasti osaa. Samoihin aikoihin oli myöskin Suomesta siirtynyt nelisenkymmentä miestä käsittävä joukkue. Juhlat täytyi muodostaa siten että samana päivänä valmistettiin ja koottiin ohjelma, joka sitten illalla suoritettiin. Siis oikein amerikalaisella nopeudella. Kiirettä täytyi pitää, sillä kalastajat lähtivät jo seuraavana tiistaina kohti Knäsöä. Kiireestä huolimatta näyttävät juhlat, onnistuneen erinomaisen hyvin.

Mutta ennenkuin selostamme juhlia enempää, on hauska mainita joitakin ilosia yllätyksiä. Kauniita jokia ja kanavia myöten tulivat kalastajat Pietarista Petroskoihin laivalla. He näkivät rannoilla saunoja lämpiämässä. Neljä pitkää viikkoa oli täytynyt olla matkalla ja se vaikutti matkustajien mieliin haikean sauna-kaipuun. Eipä ollut ilolla rajoja, kun ilmotettiin Petroiskoissa ,että nyt saisi sitten astua saunaan. Vastat oli valmistettu ja muita hyvyyksiä tehty ennen Amerikasta siirtyneiden toimesta. Makeat «kalamojakat» pistettiin poskeen ja kirjeet tiedottavat että «elämä hymyili». Ja mahtoivatpa makealle maistuakin sekä saunat että mojakat.

«Karjalan Kommuuni» on sangen auliisti lainannut palstojaan siirtyneiden mahdollisuuksien ja merkityksen selittämiseksi. Juhlista se sisältää laajat selostukset, varsinkin puheista, joita tilaisuudessa pidettiin. Ohjelmaa tiedämme sen mukaan olleen: Puheita tovereilta Gylling, Shotman, P. Juvonen ja nyt siirtynyt toveri Miettinen. Tov. Virtanen kertoi kaskuja, Petroskoissa hiljattain perustettu kööri lauloi, m.m. «Neuvostovallan hymnin», amerikalaiset toverit olivat muodostaneet tilapäisen kuoron, joka lauloi miellyttävästi pari laulua, joista jälkimäinen Punaiselle Karjalalle omistettu.» Amerikalaisilta reilta oli edelleen kornettidu ja kupletteja. Lisäksi oli vielä siesityksiä ja runo «Puna Ka kaunis jnep.» Tilaisuus a laulamalla «Internatsionale», jälkeen tov Virtanen selosti läisvaltion hyviä ja huonoja ja kehotti kestävyyteen ja kär lisyyteen vastuksia kohda Juhla pidettiin Karjalan Toi panevan Komitean juhlasalis «pienistä hankaluuksista huoli onnistui erinomaisesti».

Puheet ja puhujat olivat va ja. Tov Gyllingin aine oli «L nen rintama». Hän selosti Ne to-Venäjän asemaa maailman lankumouksen tukipylväänä, v en ,että «jos me täällä olisimm kistuneet, olisi koko maailman lankumous siirtynyt hyvin p tuonnemmaksi olisi seurannut käaikainen taantumus». — jala on yksi linnake mailman lankumouksen etuvarustuksessa. läisten Neuvostotasavallan luot la rintamalla seisoo se lahta vastassa. Se on jo saanut t monta valkoisen Suomen ja m lahtarien hyökkäystä. Tämä r ma on vahvistettava sellaiseksi tä se ei seiso ainoastaan l hyökkäyksiä vastaan, vaan ett myöskin kykenee olemaan hyök jänä vallankumouksen eturinta sa.» Mainiten Karjalassa ole vastuksista mainitsee yhtenä man puutteen. Edelleen: «T ovat erittäin tervetulleet sit kestävät, länsimaisen tekn omaavat puoluetoverit.»

«Karjala toivoo että te, saapuneet toverit, annatte sille ta intoa ja virikettä ei ainoas taloudellisessa, vaan poliittises suhteessa. Tervetuloa rakentan vallankumouksellista Neuvosto-jalaa.»

Karjala on saanut kyken toimitsijoita viimeaikoina riveih useita. Eräs arvokas lisä on t Shotman. Hän lienee Amer suomalaisille verrattain tuntema huolimatta ansioistaan. Toimii kyään Karjalan Talousneuvo johtajana. Hän «on kauan tai lut sekä maan-alaisena, että j sena toimitsijana Venäjän bol vistisen puolueen riveissä ja täin huolehtinut eri alueiden k Siperian, Kaukasian ja nyt jalan taloudellisen elämän järje misestä»: lausuu «Karjalan K muuni». Puheenaineena olikin Shotmannilla «Taloudelliset vai det työväenvallankumouksessa». toessaan, kuinka tavallisen ty sen täytyy ottaa vastaan tärk tehtäviä, joihin ei ole ennen vo saada kouluutusta, mainitsee i tään esimerkkinä seuraavaa: P ja lennätinlaitosministeriöön, minun, entisen sorvarin oli pa ottaa vastaan, ei jäänyt lokak vallankumouksen jälkeen van henkilökuntaa kuin ovivahteja, muita alimman asteen virkailij Eräs näistä oli minun heti asete va departementin tirehtööriksi e.p. Sen sijaan että ennen oli rastossa 400 virkailijaa, oli me ainoastaan 8, mutta sittenkin ol me nyt niin pitkällä, että posti lennätinlaitos toimii varmem kuin keisarivallan aikana.

Hän mainitsee myöskin sisä tä ristiriitaisuuksista, joita on lut järjestelyjen johtajain ja t ten työläisten välillä. Ne ovat tuneet v a l lankumousvaikeuksi Mutta lohduttavaksi seikaksi m nitsee ,että koska hyvänsä vih set haukkuvat tai muuten hyökk vät on työläisillä yhteinen rinta Neuvostovallan p u o l u s tamise «Uuden talouspolitiikan» sanoi kuttaneen joihinkin heikoimpiin ten, että epäilevät takaisin kap lismiin paluuta, jatkaen: «Mu siitä ei ole pelkoa niin kauan k suurteollisuus, ulkomaankauppa kaikki tärkeimmät yhteiskunnall laitokset ovat työläisten hallit sen käsissä.» Tämä talouspoliti ka on työntänyt elämää, varsin kansanvalistus- ja talousalalla ete päin rivakoin askelin. Talonpoj

LIIKKEENHOITAJAN OSASTO

Lasten kirja

Nyt on poistunut lasten lukukirjan tarve, sillä painosta on juuri ilmestynyt huomattava kirja tätä tarvetta poistamaan. Kirjan nimi on «Lasten kirja». Tarkempi ja yksityiskohtaisempi selostus on jo ennemmin julaistu lehdessämme. Kirjan hinta Canadassa on $1.15. Lähettäkää se Lacksia nopeasti että voitte alkaa tuota kirjaa käyttämään sekä kouluissa että kotona.

Toveruudella VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

„ETEENPÄIN" TOIMITUS ARVOSTELEE.

«Eteenpäin» toimitusosastossa oli muutama päivä sitten seuraava lyhyt kirjotus, jonka otamme tähän sellaisenaan:

«Toinen huomattava halpahintainen teos on «Punainen Vaara». Tässä teoksessa, joka on suomennos, selostellaan Venäjän Vallankumouksen tapahtumia mielenkiintoisella tavalla ja samalla luodaan seikkaperäisiä henkilökuvauksia Venäjän vallankumouksen suurmiehien elämään ja erinäisiin tapauksiin. Erikoispiirteenä tälle teokselle mainittakoon, että sen kustantamisessa on pidetty silmällä erkoisesti useihin sellaisiin kysymyksiin liittyneet tahallisten ja törkeitten vääristelyjen kautta myntiä lyödä. Punaiseen Vaaraan» kannattaa syventyä jokaisen. Ja ken tahansa sen lukeensä kerran ottaa mieltyy sen koruttomaan, asialliseen mutta sulavaan esitystapaan.»

«Punanen Vaara» on todellakin kirja, joka herättää mielenkiintoa muuallakin eikä vain Canadassa. Edelläoleva ei ole meidän liikepuhvi, vaan tykkänään toisessa maassa olevien toverien puolueeton, lyhyt arvostelu. Toivottavasti Canadan toverit, tämän arvostelun luettuaan, jokainen ottavat itselleen tämän arvokkaan kirjan. Hinta on ainoastaan 25 senttiä. Siellä missä ei voi muuten lähettää rahaa voi ostaa postimerkkejä tuon summan arvosta ja lähettää ne, niin lähetämme kirjan heti tulemaan.

Tehkää tilauksenne heti tämän luettuanne, sillä jättämällä tilauksenne toiseen aikaan voi se jäädä tykkänään tekemättä. Tilatkaa osotteella:

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

9—16—22?

Tarkastakaapa osotelappua saamassanne Vapaudessa ja jos siinä on jollaiset numerot kuin tässä otsikossa, niin merkitsee se sitä että tilauksenne katkee hyvin pian. Ja yleensä kaikki ne tilaukset, joissa on 9 ensimäisenä, katkeavat tämän kuukauden aikana.

ASIAMIEHET.

Muistakaapa kävästä uudistamassa kaikki katkeavat tilaukset. Pitäkää myöskin huolta siitä, että töiden avauduttua uudet tulokkaat saadaan Vapauden tilaajiksi.

Tov. Vapauden konttori.

Jouluilmotuksia Karjalan Kommuniin.

Vapaus välittää joulu- ja uudenvuoden onnentoivotuksia Karjalan tovereitten julkaisuun, Karjalan Kommuni.

Sentähden että tämänkin mantereen suomalaisista on jo huomattava joukko siirtynyt Karjalaan on toivottavaa että täkäläiset toverit joukolla lähettävät onnentoivotuksiaan.

Onnentoivotuksien hinta on 25c nimeltä. Jos lähettää nimensä ja osotteensa, peritään siitä $1.00 ja julaistaan ilmotus raamien sisässä.

Vapaus välittää nämä toivotukset vapaasti sillä ehdolla että ne saapuvat konttoriimme ennen lokakuun 15 p., siis aikana jona ei meillä ole vielä tavallinen joulukiire alkanut.

Asiamiehiämme kehotamme näitä toivotuksia myöskin keräämään raikkaan emme niistä anna mitään asiamiespalkkiota. Uhrautukaamme jokainen asian eteen ilman palkkiota.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

---

on helppo suoriutua velvollisuuksistaan valtiota kohtaan.

Lopuksi: «Teitä Amerikasta ja Suomesta saapuneet toverit tervehdin minä parhaina apulaisinani, parhaina ystävinäni. Meidän olisi täällä saatava käyntiin puuteollisuus paperiteollisuus, kalatuotanto y.m. tärkeitä tuotannon aloja. Tässä te minua autatte. Meidän on näytettävä maailmalle että me osaamme saada taloudellisella alalla aikaan yhtä paljon, kuin sotarintamilla. Lupaan, että talousneuvostomme puolesta te tulette saamaan kaikkea sitä apua, mitä meillä suinkin on tarjottavissamme.»

Koko puhe uhkuu Karjalan myötämielisyyttä siirtyneitä kohtaan. Vaikeudet taloudellisella alalla luonnollisesti ovat suuret. Sodat ja niiden seurauksina kärsimykset ovat saaneet aikaan jonkunlaista lamaantuneisuutta ja epäjärjestyksellisyyttä. Volgan varsien kato ei ollut vaikuttamatta. Niin tuoreiden voimien maahan saaminen merkitsee työtehoisuuden kohoutumista, innostuksen ja yrittelijäisyyden virkistymistä ja yleensä voimistuttaa koko Karjalan yhteiskunnallista, valtiollista ja taloudellista elämää. Koreita, työvoimaa ja suuret avustuslahjat on Amerikan suomalaisten toimesta lähetetty. Ne ovat vaikuttaneet pieneen Karjalaan antamalla voimakkaita puskuja eteenpäin. Yhä edelleenkin ollaan tekemässä näitä ansiokkaita avustustöitä. Pääomia kootaan Karjalalle koneiden ja työvälineiden ostoa varten. Siirtyjät järjestyvät siirtyäkseen tärkeille aloille työskentelemään aikaiseen ensi keväänä. Silloin onkin kiitollisin aika siirtymiselle, sekä siirtyjien kärsimyksiä että työskentelyn tuloksellisuutta silmällä pitäen.

Vielä tekee «Karjalan Kommuuni» selkoa täältä siirtyneen tov. Miettisen puheen sisällöstä. Hän kertoo, kuinka amerikalaisen työläisen taloudellinen asema on jonkun verran parempi kuin Karjalassa, mutta samat periaatteet ovat johtaneet ja yhä johtavat työläisiä Karjalaan. Samalla osottaa, kuinka työttömyys hätyyttää miljoonia amerkalaisia työläisiä, palkat laskettuvat ja työläiset vähitellen pakottautuvat elämään vaikeissa oloissa ihteisea täällä rikkauksien keskellä. Selostaa suomalaisten keskuudessa tapahtunutta suuntataistelua ja hajaannusta ja minkälaiseen rämeikköön kaikenlaiset oikeistolaiset ovat vajoutuneet. Vertailee Karjalan vaikeuksia Yhdysvaltain vaikeuksiin, selostamalla minkälaisista syistä tuomitaan työläisiä aina 20 vuoden vankilarangaistuksiin jnep. Hän lopettaa seuraavasti:

«Samaan aikaan kun toiset suomalaiset kefäävät Karjalaa varten avustusta tekevät toiset kaiken voitavansa että tätä avustusta ei kukaan antaisi. Ja nämä jälkimäisetkin kutsuvat itseään vallankumouksellisiksi.»

«Me tiedämme että täällä Karjalassa eivät hyvyydet mistään aparaatista tule mutta me olemmekin tulleet taistelemaan ja taistelutovereina me pyydämmekin itseämme kohdeltavan.»

Toimessa ollaan.

Heti rantaan päästyään olivatkin Amerikan toverit touhussa. Naisten kokoukseen joka oli koolle kutsuttu Karjalan Aluepuoluekomitean toimesta, ottivat innolla osaa Amerikasta siirtyneet naistoverit. Toveritar Mattila m.m. piti puheen tilaisuudessa. Urheilijat ottivat osaa kilpailuihin, jotka olivat järjestetyt suuriin juhliin sunnuntaiksi. Tuloslistoilla ei kylläkään näy amerikalaisten tovereiden nimiä, jotenka he luullaksemme ovat «saaneet päihinsä Karjalan tovereilta.»

Tiistaina 4 p. Heinäk. lähtivät kalastajat jatkamaan matkaansa Knäsöön. Siellä ovat he tarmolla ryhtyneet työskentelyyn. Ensialussa joutuivat he asumaan yhteisessä asunnossa, jonkalaisena oli entinen sotilaskasarmi. Mutta nopeasti nousevat rakennukset, jotka tullaan rakentamaan amerikalaiseen malliin. Kalastamassa ovat jo olleet ja paikoihin tutustumassa. Suurempi kalastus luonnollisesti alkaa välttämättömien alkuvalmisteluiden jälkeen. Mutta jo tähän mennessä on todettu kalaa olevan paljon.

Myöskin ovat kalastajat kohdistaneet huomiotaan riistän varjelemiseen. Esimerkiksi haaskalintuja hätyytetään pois Karjalan rannikoilta siten, että niiden munia kootaan ja häiritään niitä juuri silloin kun muniminen tapahtuu. Munimisaikana ne jättävät hienon hienot untuvansa kallioille. Untuvat ovat arvokasta kauppatavaraa. Norjan alueille muuttaa näitä lintuja suuret määrät, koska ne ovat siellä täydellisesti rauhotettuina. Jos tarpeellisia suojelussäädöksiä saadaan aikaan, pysyvät ne Karjalassa, sillä Norjan alastomat kalliot eivät ole niin suotuisat linnuille kuin ovat valkean meren rannat ja lukuisat saaret.

Knäsöössä on työt käynnissä, joskin paljon hidastuttajia on tiellä. Kuitenkin on piirustukset valmiina, kadut ja tonttimaat tikutettu, maat mitattu, rakennusten perusteet tehty, teitä ja siltoja korjattu jnep. Kirjetietojen mukaan jotka ovat myöhäisempiä, on rakennustyö jo täydessä käynnissä. Täällä aikaisemmin siirtynyt rakennusosuuskuntaa on liittynyt Kalastusosuuskuntaan, joten yhteisvoimilla «pannaan kiveä kiven päälle, Karjalan rakentamiseksi.»

Näissä vaikeissa tehtävissä toivotamme heille menestystä. Ja vielä enemmän. He tarvitsevat vielä jonkun aikaa meidän apuamme tältä puolen. Luulemme uskaltavamme luvata heille avustusta tarpeen tullen Amerikan suomalaisilta työläisiltä, jotka niin paljon jo tähän mennessä ovat auttaneet Karjalan Työkansan Kommuunia sen vaikeissa taisteluissa.

Karjalan Työ Osuuskunta
Aaro Hyrske.

Kronsdatin vastavallank. lehden n:ro 183 vetoomuksen johdosta

Lehden toimitus alkaa «artikkelin»: Joku aika sitten julkaistiin tämän maan vallankumouksellisissa lehdissä jonkunlainen «vetoomus iww:läisille...» (jota en kuitenkaan viitsi pitkälti tähän kirjotukseen lainailla). Sitten lehdessä jatketaan mistä vetoomukset ovat lähtösin ja kenen ne ovat allekirjoittamat ja onko niillä saavutettu se mitä niillä luultiin saavutettavan: — Jossa tämä «kurja kätyri porukka» koittaa vielä kerran ravistaa itsensä «puhtaaksi» kätyröimisestään, jonka jokainen aikaansa seuraava työläinen — tietää minkälainen «osuus heillä on siinä!» Että ei siitä sillä vaan selviä jos kuinka likaisesti parjaa työväenluokan taisteluja ja jotakin huomattua henkilöä vallankumouksellisesta työväenliikkeestä.

Lehdessä sanotaan: Näillä julistuksilla luultiin oikeinkin vaikutettavan IWW jäseniin. Miten sitten olisi todellisuudessa käsitettävä tämä ivallinen työväenluokan luokkakäsitteen kannalta? jos ei tarkotukselliseksi.

Me, ja sen laatijat, vallankumouksellisina tiedämme sen, mitä tämän luontoisilla «julistuksilla» tarkoitetaan. (Vaikka ei tämä kopla sitä näytä käsittävän.) Siksi että me näemme ja tunnemme sen suuren vääryyden omassa sekä koko työtätekevän luokan ruumiissa mikä meitä kohtaa riistäjäluokan taholta. Ja myös olemme siitä tietoisia minkälainen osuus tälläkin koplalla on — niin käsittäessämme työväenluokan asian kalleuden koko työväenluokalle ja ne taistelumuodot mitä työväenluokan on käytettävä vapautuakseen riiston alaisesta asemastaan. Ja kapitalistiluokin kätyrijohtajista työväenluokan omissa järjestöissä, että mistä merkityksestä se on työväen joukoille, heidän taistellessa, vapautensa puolesta riistäjäluokkaa vastaan, saada koko maailman raataja-armeija yhteiseen rintamaan. — Käsittäessämme tämän, on meidän velvollisuutemme työläisinä tehdä kaikkemme tämän työväelle kalliin asian eteenpäin viemiseksi ja edistämiseksi, jossa tarkoituksessa tiedämme näiden koko maailman vallankumoukselliselle työväenjoukolle tunnettujen toverien vetoomuksien tarkoitetun olevan. Mutta heidän vetoomuksiensa tarkoitushan onkin päinvastainen, siksi heidän pitääkin ilkamoida. (Tulee ilmi edempänä minkälaisia ne ovat olleet ja mistä lähtösin.)

Lehti koittaa uskottaa, että vaikka vetoomuksilla oli tarkoitettu, ei niillä ole saatu mitään aikaan, että he muka ovat onnistuneet siinä katalassa agitatsionissaan häämäämään ja sotkemaan rehellisten työläisten aikeet tämän joukkonsa silmiin että se ei enään tiedä eroittaa mikä on työväen asian eteen työskentelyä ja mikä sitä vastaan. Minä ainakin myönnän sen siinä määrin, että sellaisten työläisten suhteen te olette onnistuneet jotka vähemmän ovat seuranneet työväen taisteluja tässä maassa sekä muualla. Ja sitten sellaisiin joiden mieli on aina palanut pienimmällekin toimitsijapaikalle (sillä näillä juuri on ollut ne huonommat työhalut ja aina tullut niistä juuri sellaisia jotka eivät välitä mitään —. Ja nyt kun on annettu potkut kaikille rehellisille IWW:n jäsenille, jotka ovat uskaltaneet lausua mielipiteensä siitä kätyröimisestä, niin on nyt hyvä tilaisuus juuri sellaisilla päästä johtajaksi, johtajaksi joka kykenee ja rohkenee röyhkeillä suuresta viisaudestaan. Mutta sellaiset iww:läiset jotka ovat ottaneet senkin järjestön edistämiseksi ja eteen viemiseksi tosiaankin kiinni, josta on ollut seurauksena että IWW on tullut Amerikan riistäjäluokan silmätikuksi ja jolla tämä «kurja kopla nyt ratsastaa» ja uskottaa tietämättömille työläisille että tämä kaikki on ennallaan. Ja ne jotka sitä vastaan sanovat, ovat muka hajottajia. Nämä kyllä — tämä sama kopla — tietävät siellä ylhäälläkin päin koska me kiertävätkin sen tiedämme. Esimerkiksi, kirjoittaako Ind. nykyään enään — ne henkilöt jotka siinä ovat aikaisemmin kirjoittaneet ja antaneet kaiken kannatuksen? Ei! Niiden kirjoituksille ei ole tilaa, vaikka ennen on ollut. Mutta kyllä sen vielä huomaa nekin jotka eivät sitä kaikessa uskovaisuudessaan vielä jaksa käsittää. Muurmannin «sankarit» ovat joksikin jo jokaiselle yksilöllekin paljastuneet. Puhumattakaan joukoista. Samaten käy myös Kronsdatin sankareille, sillä nuo molemmat paikat ovat työläisten tasavallan alueita ja ne molemmat ovat taistelleet känsäkourain hallitusta vastaan. — Niin «sankarit» kyllä paljastuvat mitä he ovat. Lehti jatkaa: Jos näiden julistuksien alla ei ollut ne tunnetut nimet jotka siinä oli, vaan joidenkin tuntemattomien henkilöiden jne. Eikö se ole jotenkin selvää puhetta tältä koplalta. Sillä nämä nimethän oli heille tietyt — vallankumouksellisen eturivin miesten nimet!, jota ei tämä koplakaan koskaan ole yrittänyt toiste sanoa, että ne miehet ei muka sitä olisi. Vaan sitähän ne sanovat että ne haluavat johtaa ja heillä on järjestö jossa ei sitä tunneta. Siinähän on heidän taholtaan kylliksi selvikettä. Mutta niinkuin lehti sanoo — tuntemattomien — niin sitten kyllä (on siinäkin ajatus — miten sitä voisi sovittaa vallankumouksellisen työläisen oikeuskäsitteeseen?) se olisi tullut huomioon otettua. (Siinä olen minä samaa mieltä niinkuin edeltä näkyy, että on puhe työväenliikkeen matkassa olevista rehellisistä tovereista.) Mutta tämän kyhääjän mielestä on annettu nyt niille työväen liikkeessä tuntemattomille vähän liian paljon tilaa, se on paljastanut «teidän koplan». Sillä sellainenkin vastaus kuin vuosi aikaa, ei paljastanut mitään. Kun Ind. lukijat halusivat tietää miksi ei Losovskin puhetta julkaistu, sanottiin toim. taholta: Olemme pahoillamme, mutta emme voi auttaa, sillä lehdessä ei ole tilaa. (Se on viisaasti sanottu, siitä ei tyhmä vielä huomaa mitään. Mutta niinkuin nyt, sen huomaa jo sellainenkin joka suu auki vahtaa.)

Johtokunnan taholta on pidetty asiaa liika paljon «vetoomuksien ja raporttien» suhteen silmällä. Että on vain julkaistu sellaisia, jotka tappelee kaikella voimallaan K.Kansainvälistä ja P. Teollista Kansainvälistä — Neuvosto-Venäjää ja yleensä mikä on vallankumouksellista työväentaistelua, vastaan. Julkaisematta sellaisia vetoomuksia ei ole jäänyt kuin rosvokenraali Semenoffin, vaikka sillä onkin rikas menneisyys polshevikien nujerrushommissa (jota seikkaa lehden taholta on pidetty silmällä). On myös Signor Mussolini, fascismin isä. Siinä ovat miehet joiden nimet eivät ole tunnettuja työväenluokalle siinä suhteessa mitä puhutaan työväen keskuudessa ja ymmärretään tuntemuksella. Mutta kyllä Venäjän ja Italian työläiset tuntevat — luissaan. Tämänkaltaisilla «tunnetuilla» nimillä varustetut vetoomukset ovat kyllä saaneet huomiota osakseen mainitussa lehdessä ja järjestön lehdissä. Mutta puheena olevat eivät.

Lehti edelleen jatkaa: Julkaistiin «IWW itsemurhaa tekemässä». Ei ole lehdellä muuta sen johdosta sanomista kuin että ne yksinkertaisesti tahtovat päästä johtamaan meitä. Siinä on viisauden osoitus. Kummatko sitten haluaa johtaa, nekö jotka tahtovat julkisuutta mielipiteilleen sen järjestön agitatsionivälineissä, joille «sama järjestö» on enempi kuin kellekään sen nykyisille ja entisille jäsenille? Vai nekö jotka tekevät vaikka mitä saadakseen pidettyä salassa näiden entisten järjestön rehellisten tovereitten mielipiteen? Mutta se, se vasta lehden toimituskoplaa sapettaa, kun Laukki sieltä vapaasta maasta sellaisia terveisiä laittaa, että kyllähän on jotakin kirjottanut, tai oikeammin sen puheena olevan. Mutta minkä? Eihän niihin ole sen vertaa kiinnitetty huomiota, että edes tietäisi mistä on kysymys. Sitten jatkaa. Ei ainakaan julkisuudessa (tarkoittaen sillä ylhäältäpäin) heikäläisten lehden palstoilla. Ja siksi se onkin «tekastu valhe». Mutta minä yhtenä täällä alhaalla voin nyt teille sinne ylös hyvän tahtoisesti huomauttaa, että kyllä siitä on ollut puhetta IWW:n virallisten puhujain puhetilaisuuksissakin (että olisi sen pitänyt sinnekin kiertyä). Vaan eipä niille arvaa paljon huomiota antaa, sillä iww:läiset ovat tottuneet niihin, että kun niille ei ole IWW:n virkapaikkaa, niin rupeavat hajoittamaan. (Sen piti tyydyttää uteliaita.) Lehti kun sanoo: että ei heidän lehdissään. Eikös olekin sopivaa! Kun lehdissä ei anneta tilaa ja kuitenkin samat ihmettelevät, jotka eivät tilaa ole antaneet. Ja vielä sitten julkeavat sanoa: ettei heidän lehdissään vaan ole siitä mitään virkattu. Mutta niin sekavaahan se on aina ollut vallassaolevan luokan agenttien riistettyjen asianajo.

Lehti kehottaa lukemaan sen Laukin sisunpurkauksen. Nyt ehkä tästä joku ihmettelee, että mitä tämä merkitsee kun kehotetaan lukemaan tämänluontoisia. Vai onko ennenkin niin tehty? Ei! No, sehän on yksinkertaisesti ymmärrettävää. Tov. Laukkihan on nyt IWW:n suomal. jäsenistölle maalattu ensinnäkin suureksi, viisaaksi johtajaksi ja vielä paljon enemmän. Sehän on kauheata puhua IWW:n suomal. johtajasta. Sillä eihän sellaista siellä ole koskaan kuultu eikä nähty. Se on juuri sama kuin Suomen vapaaehtoiselle armeijalle sanoisi, että te olette niin hyviä sotamiehiä ettei maailmassa vertaisia. Ja polshevikit ovat monta kymmentä kertaa huonompia. «Että me voimme ottaa Pietarin mikä päivä tahansa», niin ne hullut uskovat sen. Ja Saksan Villellä oli täysi työ pidellä että ne eivät päässeet «tyhmyydellään pöhlöilemään». Lehti sanoo laumalleen: lukekaa, mutta me olemme sen jo teille sanoneet, mitä se on. Siis agitatsiooni on tepsinyt talutettaviin molemmissa tapauksissa. Ainakin tämä «kätyrikopla» siinä uskossa huutaa: lukekaa! Mutta kun me IWW:n entiset jäsenet kirjotamme saman koplan lehteen, niin samassa hengenvedossa ei nämä arvoisat toimittajat silloin sano joukolleen: lukekaa! Vaan niiden paikka on (he sanovat) Superior järvessä. Mutta kun me kulkeissamme kämpältä kämpälle, milloin minkinlaisessa paikassa, joudumme kirjottamaan näitä kyhäyksiä, niin näistä on vaikea tehdä jonkunlaista kommunistijohtajan kirjotusta. Ja siksi ei tämä «kopla» näihin nähden sanokaan: lukekaa!, vaan seuraus on jo tietty.

Kun tov. Laukki sanoo: Eroon kätyreistä ja lehden olevan kätyrikoplan käsissä, niin tahtoo tämä sakki sanoa nyt, että hän sanoo teitä OBU:n ja IWW:n jäsenet ätyreiksi, että tehän tämän lehden omistatte ja Laukkikin sen pitäisi tietää. Kyllä sen tietää tov. L. sekä kaikki vähänkin aikaansa seuraavat työläiset. Kuinka monta «työläisten lehteä» on samanlaista ja samanlaiset kätyrikoplat anastaneet ja ovat niitä käyttäneet kokonaan toiseen tarkotukseen mitä varten ne alkujaan perustettiin. Sama kurja kohta on tullut tämän mainitun lehden eteen. Ind. ei ole perustettu taistelemaan vallankumouksellista kansainvälistä työväen liikettä vastaan. Mutta sellaisena se nyt kuitenkin itseään kunnostaa — ilmiantokätyrilehtenä. Ja me tietoisina näistä emme siksi otakaan siitä osaamme tov. Laukin lausunnosta. Me sanomme: sille kunnia jolle se kuuluu.

Lehti viittailee, että Laukki olisi kääntänyt takkia. Mutta jättää viittailemiseen, lähtemättä pitemmälle. Miksi? Siksi että siihen ei ollut uskallusta sellaisilla henkilöillä. Siksi että vallankumouksellinen työväki tuntee tov. Laukin mieheksi ja kunnioittaa häntä yhtenä rehellisenä luokkataistelijana, niinkuin nämä toisetkin entiset IWW:n jäsenet, jotka ovat sanoneet suoran totuuden tämän saman järjestön kurjista toimitsijoista, joilla on osansa tämän järjestön kurjasta politiikasta. Ja näillä samoilla tovereilla ratsasti tämä kurja kopla vielä silloinkin kun IWW:n surullisen kuuluisa virallinen tai «laillinen» edustaja oli Europassa punomassa kaikkein kurjimpia juoniaan vallankumouksellista työväen rintamaa vastaan. Sitten vasta kun oli saada masinoitua (käytettyä järjestön puoliviralliset ja viralliset agitatsioonivälineet mopilisoitua tätä kurjaa suuntaa varten) tuli tämä IWW:n laillinen edustaja, niin sitten voi jo alkaa tämän kurjan suunnan. Ei siinä enää tarvinnut IWW:n vallankumouksellisilla entisillä jäsenillä ratsastaa, muuta kun järjestöstä pois. Oli hyvä jos sillä pääsi, että ei saanut maistaa IWW:n kehityksellistä unionismia. Tarkoitan, joka ei tämän kätyrikoplan määräyksiä tahtonut oikein nikottelematta vastaan ottaa.

Lehti sanoo tov. L:ta, että kuinka paljon alapuolelle työväenluokan moraalin sitä voi vaipua, ja iww:läisiin vaikuttaa. Ne IWW:n jäsenet joita vangitaan ovat pohjaltaan ja luonteeltaan vallankumouksellisia. Ja niillähän te juuri ratsastattekin ja koetatte saada kurjalle touhullenne kannatusta. Jos nämä vallankumoukselliset toverit antavat teille siinä kannatuksensa, niin se johtuu siitä mitä edellä olen sanonut. Kyllä nykyään vangitaan kaikkien työväen järjestöjen jäseniä, jotka vähänkin haiskahtavat työväen järjestön hengelle ja me ymmärrämme senkin että myös vangitaan tarkoituksellisesti.

Sitten viimeinen lause, joka on tuossa pimitysveisussa: «Kommunistien» taholta olisi IWW «hyvä» järjestö, jos se alistuisi heidän käskynlaisekseen.» Kuinka lukija voi tähän sisällyttää lausetta: Koko maailman raataja-armeija yhteen liity! Tämä kurja kätyrikopla nyt itkee maailman imperialistiluokan agenttien kohtaloa, jotka ovat parhaillaan vastaamassa teostaan Venäjän työläisrahvaalle. Mutta kuinkas, sillä ovathan he virkaveljiä.

Nouse työn raskaan raataja asioitasi valvomaan, ettei aina uusiutuisi tuo sama kurja tapaus.

Vallankumouksellisella tervehdyksellä

Blacklisted.

Anderson Nexö nälästä ja nälkäavustuksesta

Aito proletaarista puhetapaa työväenliikkeen yhdinkysymyksestä.

Olemme jo muutamin sanoin lainanneet tanskalaisen mestarikirjailijan ja toverin, Andersen Nexön puheesta Berlinin avustuskonferenssissa .Hänen puheensa on kuitenkin sitä sisältöä, että siihen kannattaa puuttua lähemminkin. Hän lausui:

Nälkä on proletariaatin ainainen seuralainen. Nälkä on ollut se pohja, josta proletaarinen työväenliike on lähtöisin. Nälkä, kaikkein välttämättömimmän puute, puute jokapäiväisestä leivästä on porvarillisen yhteiskunnan rappion Kainin merkki. Antakaa kansalle leipää! Vaimentakaa proletariaatin nälkä! ja uusi ihmiskunnan kukoistusaika on alkava. Ja koska nälkä on ainainen muistuttaja, ainainen seuralainen, ainainen kiihoittaja ja yllytäjä proletariaatin okatiellä, niin en voi ajatella kauniimpaa sanaa, en kauniimpaa käsitettä kuin **nälkäavustus.** Mutta proletariaatti ei isoa yksistään leipää, ei janoa yksistään virkistävää kulausta elämän pölyisellä tiellä, se isoo ja janoo myös kulttuurin hyvyyksiä, halajaa henkisen virkistyksen, henkisen uudelleen rakentamisen kumpuavalle lähteelle. Ja se ei lakkaa ottelemasta ja taistelemasta nälkää vastaan, vaikka sen leiväntarve olisikin jo tullut tyydytetyksi. Nälkä on kannustava sitä tavoittamaan tämän mailman jaloimpia hyvyyksiä, kunnes se on saavuttanut täydellisen voiton. Sen vuoksi on sana «nälkäavustus» ymmärrettävä kaikkein laajimmassa mielessä, on sen oltava proletaarisen taistelun lipputunnus. On traagillista, että ensimmäinen valtio, minkä proletariaatti on nyrkeillään valloittanut, Neuvosto-Venäjä, on proletariaatin raivokkaimman vihollisen, nälän uhkaama. Meidän on tehtävä kaikkemme, meidän on vedottava kaikkiin, sanottava kaikille: Auttakaa pelastamaan Venäjä nälältä! Mutta meidän proletaarien on vaikeata, on melkein mahdotonta pyytää apua proletaariselle valtiolle sen ja meidän kiukkuisimmalta vihollseltamme, porvaristolta. Me tunnemme tämän porvariston ja me tiedämme, ettei se tule eikä voi menetellä toisin, kuin rikas mies, jonka luokse tuli köyhä kanssaihminen. Tunnemmehan jutun praasilaisesta paroon! Rotschildistä, jonka luokse tuli vaivainen juutalainen valittamaan hätäänsä. Rotschild kutsutti palvelijansa ja sanoi: «Viskaa tuo mies ulos, hänen valituksensa voi muuten koskea sydämeeni!» — Siten on porvaristo menetellyt meidänkin kanssamme. Eikä se voi lainkaan käsittää, mitä nälkä tahtoo sanoa, sillä se ei ole koskaan kokenut nälkää. Itse olen ollut nälkäinen 15 ikävuoteeni asti, enkä vielä 30 ikävuoteeni mennessä ollut syönyt itseäni kylläiseksi. Ollessani kerran työttömänä ja maatessani sairaana ja väsyneenä kurjan kammioni ollilla saapui luokseni naapurini, yhtä köyhä kuin minä. Ja hän sanoi minulle: «Mutta sinunhan on nälkä, toveri». Ja hän lähti omaan huoneeseensa, mikä oli yhtä alaston ja kurja kuin minunkin, ja toi sieltä viimeisen leivänkannikkansa ja jakoi sen kanssani. Siten tulevat proletaaritkin auttamaan Neuvosto-Venäjää, olen varma siitä, että he tekevät sen. Etenkin, koska Neuvosto-Venäjän voitto on heidänkin voittonsa. Tanskassa käytetään puheenpartta, joka sanoo: «Jos yhtenä vuotena on hätä, on useampanakin, mutta toinen vuosi niistä on aina pahin.» — Seisomme nälkäavustuksen toisen vuoden kynnyksellä. Kaksinkertaistuttakaamme voimamme, että tämäkin, ehkä pahin vuosi, tulee voitetuksi!

*

Kas tällaistä kieltä käyttää todellinen runoilija, proletaarinen taituri, puhuessamme luokkamme painajaisesta. Hän ei turvaudu korulauseisiin eikä halo hiuksia, vaan antaa ilmiön itsensä puhua vakuuttavinta, jäävämättömintä kieltään. Mutta sittepä onkin hän itse kokenut proletaarisen kurjuuden sakkaan saakka, saanut silmänsä auki näkemään koko luokkansa onnettomuuden, ja suurena taiturina on hänellä ihmeellinen kyky tuoda esiin hiestytyksen ja riiston koko kauheus niin sanoaksemme sen omilla sanoilla, sen omina kuvina, ilman teennäisyyttä, ilman onttoa pöyhkeilyä. Sattumalta on suomenkielinen proletaarilukijakunta tilaisuudessa lähemmin tutustumaan hänen verrattomaan tuotantoonsa. Piakkoin näet ilmestyy Oy Työn kustannuksella Andersen Nexön mainio novellikokoelma **«Tyhjäin Tilain Matkustajat»**, jonka tekijä on omistanut Venäjän taistelevalle köyhälistölle ja jukaissut sen nälänhätäisten hyväksi. Siihen kirjaan on syytä jokaisen proletaarin tutustua. Se on kuin työväenluokan kärsimysten ja riistäjäin loppumattoman tunnottomuuden ihmeellinen kuvastin.

Lasten Syysjuhlat

NORTH BRANCHIN LASTEN OSASTO

toimii

SYYSJUHLAT

lauantaina, syyskuun 16 päivä

Juhlat alkavat täsmälleen kello 9 illalla.

OHJELMAA on yli kaksikymmentä numeroa, puheita, lauluja, kuvaelmia ja ilveilyjä.

Ohjelman suorittavat lapset, paitsi lyhyt puhe Sanna Kannastolta.

Tanssi alkaa ohjelman jälkeen ja kestää aamuun asti.

Ovimaksu on 35c. Lapset.

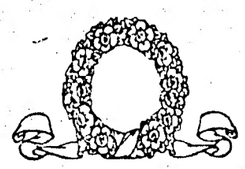

Täten saamme surulla ja kaipauksella ilmoittaa että rakas poikamme

ARTTU

joutui ikävän tapaturmalaukauksen uhriksi kotonamme Tarmolassa elokuun 27 päivä, josta kuolema seurasi 28 p., 1922 Port Arthurin sairaalassa. Vainaja oli 8 vuoden 2 kuukauden 22 päivän vanha. Lähinnä kaipaamaan jäimme, äiti, isä, 3 siskoa ja 2 veljeä sekä sukulaisia ja tuttavia Suomessa ja tässä maassa. Hautasimme pienokaisemme Kivikosken kalmistoon ja lausumme kiitokset niille lukuisille tuttaville jotka olivat osaaottamassa suruumme ia saattamassa Arttuamme viimeiseen leppokammioonsa. Keveät mullat haudallesi toivomme.

Maria ja Lauri Väänänen.
Tarmola, Ont., Can.

Lyhyt on riemun hetket meillä täällä mailmassa.
Arttu on päättänyt jo täällä toimintansa.

ILMOITUS

Kaikki ne henkilöt jotka tietävät olevansa minulle maksamista olkaa hyvä ja tehkää suoritus. Tämä olkoon sanottuna asioitteni selvittämisen vuoksi.

Copper Cilff, syysk. 6 p., 1922.

JOHN KIVI
Copper Cliff, Ont.

Halutaan

Konttorityöhön perehtynyt nainen saa paikan Vapauden liikkeessä. Ilmottakaa hakemuksenne yhteydessä minkälaista konttorityötä olette ennen tehnyt ja kuinka paljon ja minkälaisessa koulussa olleet. Ainoastaan joko Yhdysvaltain taikka Canadan Workers puolueen jäsenet otetaan huomioon. Palkkavaatimukset ja todistukset on liitettävä hakemuksen yhteyteen. Toimeen astuttava kutsun saatua. Valinta tehdään heti kun kykeneviä hakijoita on ilmaantunut. Lähettäkää hakemuksenne osotteella:

VAPAUS,
Box 69, Sudbury, Ont.

ILMOITTAKAA VAPAUDESSA!

ERI PAIKKAKUNTAIN UUTISILMOTUKSIA

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisesa lehtemme ilmestyväsä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 ja seisovista 25 senttiä kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Rahaa Suomeen Vapauden kautta. Aina päivän korkein kurssi.

Hyvä valikoima Fountain kyniä Vapauden konttorissa.

KÄYTETTYJÄ kirjotuskoneita kaiken hintaisia ja eri tehtaiden tekoa, saa Vapaudesta. Kysykää meiltä.

Ainoa paikka Sudburyssa missä rahallanne on oikea arvonsa on BALMORAL ANNEX ruokala ja kahvila. — A. Hiltunen.

ENSILUOKAN RÄÄTÄLI
tekee uusia pukuja sekä korjaa vanhoja. **O. Koivula, Box 1504, Sudbury, Ont. Phone 1433.**

Räätäli H. Kauhanen, otan vastaan alaani kuuluvaa työtä 9 Lisgar St., Box 524, Sudbury, Ont.

Jacob Järvis
Asioimisto
Box 1181, Sudbury, Ont.

Star Bottling Works, Nurmen veljesten poppisappa suosittelee hyviksi tunnettuja virvotusjuomiaan, Poppia, Raittiusolutta ja Porteria. Chewing gumia, Chocolate y. m. Cändiä aina varastossa. Postiosote: Box 1028. Phone 946.

Muutto- ja kaikenlaista kuormaajoa tekee F. N. Johnson, konttori yhdessä Sudbury Coal Companyn kanssa. Phone 234 ja 821.

FORT WILLIAM, ONT.

The Maine Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto kankaita. Puhelin 1185 S. — 201½ Simpson St. Fort William, Ont.

COPPER CLIFF, ONT.

Valokuvia. — Välitän raamia ja suurennuksia. Työ ensiluokkainen. A. Niemi, Box 127, Copper Cliff, Ont.

HUOMATKAA
Ehdottomasti parhaat korput ja kovatleivät saatte leipuri **Koivulan sapasta,** Copper Cliff, Ont.
Werne Koivula, Phone 276 L. Box 113.

INTOLA, ONT.

Valokuvasuurennuksia ja raameja saa kauttani halvimmalla. Ensiluokan työ, mallikirja $1.25, josta saa rahan takaisin. Pyytäkää hintojani ensin. **H. Erkkilä,** Intola, Ontario.

TIMMINS, ONT.

Räätäliliikkeeni sijaitsee poikatalon vastapäätä, 56 Palsam Str. **J. Rintanen.**

Teen parturintyötä palloruumassa, 58—4th Ave. **J. Oksanen.**

Timminsin hauskin paikka on **Juhellin makeiskauppa 65—4th Ave. Virvoitusjuomia, kaikenlaisia makeisia ja tupakkaa aina saatavana.**

PORT ARTHUR, ONT.

W. Sahlin räätäliliike sijaitsee J. Laken parturiliikkeen vieressä ja J. Laken parturiliike W. Sahlin räätäliliikkeen vieressä. Parhaat paikat alallaan Port Arthurissa, 281 Bay St.

KANSALAISSET HUOM.! Olen avannut suutariliikkeen nahkaliikkeen yhteyteen. Tehdään uusia kenkiä, metsästys- ja uittokenkiä ja kävelyjalkineita, pieksuja metsätyöläisille, sekä vanhoja korjataan kohtuhinnoilla. Työ ensiluokkaista. 187 So. Algoma St., Port Arthur, Ont. M. Mikkilä.

J. Arnion lihakauppa, 319 Bay St., Port Arthur, Ont.

Kelloseppä. Kaikkea kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni.
I. S. Salo, 17 Johnson ave.

Casey-Shaw Lbr Co.

Kaikenlaista lautatavaraa, sahamyllytyötä tehdään. Höylättyjä ja höyläämättömiä lautoja ja rakennustarpeita joka lajista.

Phone 452 **Sudbury, Ont.**

Sudburyn uutisia

Osaston johtokunnan kokous pidetään keskiviikko iltana osaston haalilla. Kaikkien jäsenten saavuttava.

Lopettajaistanssit
osaston piknekkilavalla pidetään torstai iltana. Tämä on viimeinen ulkoilmatanssitilaisuus, joten niistä kai tulee suuremmoiset, jos vaan sattuu olemaan suotuisa ilma.

Nestor Ahon juttu lautakuntaoikeuden käsiteltäväksi.

Nestor Ahon jutussa jatkettiin alustavaa kuulustelua lauantaina. Kuulustelujen todistajain lausuntojen perusteella päätti oikeus asettaa Ahon syytteeseen miestaposta. Oikeus tunnusti että yliajossa surmansa saanut mies oli ollut varomaton, mutta toiselta puolen oli sitä mieltä, että jos Aho ei olisi ajanut niin lujaa, olisi hän voinut pysäyttää auton pikemmin ja yliajo olisi välttynyt. Ahon todistajat kylläkin todistivat, ettei auto mennyt 15 mailia lujempaa, kun taas poliisipäällikkö, joka oli mitannut auton pysähdyksen jälet tapahtumapaikalla, painosti voimakkaasti, että Aho on ylittänyt laillisen vauhdin.

Juttu tulee lautakuntaoikeuden käsiteltäväksi tämän kuun lopussa.

Ahon lakimiehenä oikeudessa toimii Miller, päällekantajana yleinen syyttäjä McKessock.

Aho on edelleen vapaana takauksella.

Osaston kokouksessa
sunnuntai iltana liittyi puolueeseen uusina jäseninä Hilda Jacobson ja Mrs. Hillman.

Keskusteltiin pitkän puoleisesti haalin rakennushommasta, jossa kysymystä harkittiin monelta kannalta. Yksimielisesti todettiin käytännöllisemmän huoneuston tarve. Erimielisyyttä syntyi kuitenkin jonkun verran, kuten sitä on ollut alusta saakka, millä tavalla rakennetaan, joku osa jäsenistä ollen sitä mieltä, että rakennettaisiin haalirakennuksen yhteyteen liikehuoneita, jotka tuottaisivat enempi tuloja. Tässä suhteessa kuitenkin osaston jäsenistön enemmistö oli sitä mieltä, että vaikkakin tällainen rakennus olisi kaikinpuolin käytännöllinen ja edullinen, tulisi se niin kalliiksi, että velkataakka kävisi liian raskaaksi, kun ei ole alkeispääomaa, joten oli pienemmän rakennuksen kannalla, sellaisen nimittäin, että nykyiseen rakennukseen lisättäisiin vain haali. Haaliyhtiön johtokunnalle annettiin valtuudet, että jos se vain saa takeita raha-asiain järjestelystä, on sillä oikeus jo tänä syksynä tehdä tarpeellinen laajennus nykyiseen rakennukseen.

Piiritoimikunnan esityksestä jätettiin Venäjän vallankumouksen 5-vuotismuistojuhlan järjestely agitationikomitealle. Samoin piiritoimikunnan esityksestä valittiin kuusihenkinen komitea keräämään Neuvosto-Venäjälle työkaluja ja vaatteita, komiteaan tulivat seuraavat toverit: Mrs. Asiala, Mrs. Järvi, Mrs. Korpinen, Mrs. Reipas, Mrs. Kauhanen ja Aug. Kannisto.

Toiseksi lastenkoulun opettajaksi valittiin tov. Hillman.

Edellämainittujen asiain lisäksi käsiteltiin kokouksessa suuri joukko juoksevia asioita.

Sault Ste. Marien uutisia

Vanha juttu uusiintui taas täkäläisellä terästehtaalla. Asia on seuraavanlainen: Edellä sanottu tehdas on sodan jälkeen aina jonkun kuukauden ollut käynnissä ja välillä ovat poosut antaneet lomaaikaa työläisille, syyksi sanoen että ei tavaralle ole markkinoita. Mutta se on tuonut aina hiljaista napinaa että voisihan sitä niinkuin tehdä kauppoja sen Venäjän neuvostohuushollin kanssa, koska siellä olisi teräksen puute, että se polsujen ruplakin kelpaisi kun tahtoo maharustinkia leivän puutteesta nipistellä eikä ole dollareita millä ostaa. Ja se vanha juttu uusiutui nyt taas että tehdas pantiin seisauksiin määräämättömäksi ajaksi, saattaen paljon työläisiä nälkätaipaleelle. Mutta nyt keksivät he syyn vähän itselleen edullisemman, nimittäin että kun hiilen kaivajat ovat olleet lakossa, eli heidän ajatustavan mukaan olleet uppiniskaisia ja laiskoja ja tuo propaganda on ollutkin hyvää, koska vähemmän tietoiset työläiset syöksevät kiroustulvansa niitä työläisiä vastaan jotka eivät alistu nälkäkuolemaan sovinnolla, niinkuin näyttää Soon terästehtaan työläiset alistuvan nöyrästi tekemään, mutta minä sanon, että nouskaa taisteluun elämän mahdollisuuksien puolesta hiilen kaivajain tavalla ja vielä lujemmin, niin lujasti tarttukaa yhteiskunnan asioihin että perustuksiaan myöten huojuu silloin vasta kun tämä nykyinen laho ja väärä yhteiskunta on kukistunut ja te itse määräätte asioista, saatte myöskin tehdä työtä niin paljon kuin elämän ylläpito vaatii ja silloin ei kukaan ole syyllinen teidän toimeentulonne huonoudesta. Ottakaa ajasta vaari ja alkakaa kasvattaa itsestänne tietoisia työläisiä ja että voitte huomata missä on vika kun elämä on niin epävarmaa ja kurjaa.

Nuoriso-osasto vietti kansainvälistä nuorisopäivää 23 päivä syyskuuta ja kyllä täytyy sanoa että ei ole tehty väärin että on perustettu nuoriso-osasto, sillä iltaman ohjelma oli kaikin puolin hyvin järjestetty, siinä ollen huumoria ja samalla oli tuo nuori väki muistanut agitatsioonityön tärkeyden, koska olivat hankkineet sitäkin ja kappale, nimeltä «Talon huijarit», jonka he näyttelivät, meni erikoisen hyvin, joka vaatiikin nuoria ja vilkkaita esittäjiä. Kun näin vähässä ajassa mitä nuoriso-osasto on toiminut, huomaa suuria edistyksen merkkiä, niin ei voi muuta kuin toivoa että nuoriso edelleenkin jatkaisi yhtä ripeästi toimintaansa, niin ei ota kauan kun olette täysin kykeneviä ja tarmokkaita oman luokkanne etuvartiojoukkoja.

Työnpäivän iltana oli myöskin iltamatilaisuus agit. komitean toimesta joka myöskin onnistui kohtalaisen hyvin siinäkin suhteessa, että väkeä oli juhlasali täynnä, sillä kun otamme huomioon että suomalainen väestö on paennut työttömyyden tähden pois ties minne, että ei voi paljon toivoa vaikka jokainen henkilö kokoontuisi yhteen taloon, mutta se kai tuo jokaisen suomalaisen talollemme, että meillä on arvokasta ohjelmaa juhlatilaisuuksissa ja sitä se oli nytkin. Ohjelmasta mainittakoon tov. V. Rossin puhe, joka oli selitys siitä miten tärkeä on sanomalehdistö agitatsionityössä. Hän toi ilmi alussa miten porvaristo sitä käyttää ja painostaen että työläisten olisi laajennettava meidän ainoa lehti, Vapaus, yhä suuremmaksi ja joka tapahtuu ainoastaan sen kautta että jokainen työläinen tilaa sitä, vahvistaen sen taloudellista asemaa sillä tavalla. Lopuksi vaan voin sanoa että vaikka toimintavoima on vähentynyt, niin näyttää että ei se vielä ole tehnyt muuta haittaa kuin jälelle jääneille lisännyt työtä, vaan innostus ei näytä vielä loppuvan. — Jukurit.

*

Täällä Soon suomalaisten keskuudessa on alkanut kuulua vallan hirveitä. Ensin kerrotaan että ne kaksi suomalaista, jotka ovat olleet kateissa viime syksystä lähtien, nimittäin Hannes Niemi ja Victor Joki ovat löydetty maili 68, A. C. Ry. kolmisenkymmentä mailia rautatiestä, toinen metsästä ja toinen vedestä, johon olivat joutuneet toisen käden kautta, siitä päättäen koska sen joka oli vedessä pitäisi olla rautalangalla hänen keskiruumiiseensa kiinnitetty noin 100 paunan painoinen kivi, että varmasti pysyy pohjassa, mutta veden vähentyessä kesän aikana oli jalat ja pää vähän alkaneet näkyä, joten etsijät hänet löysivät. Nämä miehet olivat viime syksynä menneet metsään siinä tarkotuksessa että he turkiksilla voivat elättää itsensä yli tämän huonon ajan, koska työn saanti näytti huonolta heille, niinkuin monelle muullekin työläiselle. Heillä oli ajatus että tuolla erämaassa riistaa riittää yllin kyllin, mutta heillä oli niin huono onni, että molemmat menettivät henkensä. Tähän mennessä en ole kuullut että olisi ketään vangittu syyllisinä, joten on paljon mahdollista että se henkilö tai jos heitä on useampia, jotka ovat tehneet näin hirveän työn, voivat vapaasti jatkaa matkaa, sillä luultavaa on, että ei ne ole enää näillä perukoilla. Ja koska siellä metsänsydämessä on on vuosikausia ollut kaikenkielisiä träppäreitä, on mahdottomuus sanoa että mitä kansallisuutta ovat tämän hirveän työn tekijät.

Viime heinäkuun 17 päivän iltana tapahtui pieni ryöstö eräältä metsämieheltä, Victor Rimpelältä nim. vietiin rahat, summa $535. Ollessaan kävelyllä Hellen Ruiskin kanssa, Hellen ehdotti että mennään erääseen salakapakkaan ottamaan pieni rohkaisuryyppy johon hän suostui vaikka olikin selvä mies. Victor kuitenkaan ei nähnyt olevan tarpeellista siellä viipyä, otti ryypyn ja poistui. Heti hänen ulos päästyään lyötiin takaapäin häntä, joten hän kaatui maahan. Siitä toinnuttuaan oli rahat poissa. Hän turvautui kaupungin virkakuntaan joten sitten myöhemmin vangitsi Hellen Ruiskin ja yhden italialaisen pojan. Toisen italialaisen kerrotaan karanneen, vieden suurimman osan rahoista. Hellen Ruiskilta löytyi vangittaessa 192 dollaria, jotka hän sanoi saaneensa siltä joka vielä on kateissa tällä kertaa. Hellen on vapaana 1000 dollarin takauksella ensi marraskuun suurjyryn käräjiin. Sitten nähdään miten ne asiat selvenevät. Nykyisen järjestelmän aikana joutuu työläiset vaikka minkälaisia tekoja tekemään, koska ei ole mahdollisuutta työllään elää, eikä tulekaan koskaan sen parempia mahdollisuuksia kapitalistiluokan vallitessa. Sitten vasta voidaan poistaa tuollaiset paheet kun on nujerrettu porvarillinen järjestelmä ja on luotu sosialistinen tasavalta. Silloin vasta työläisillä on mahdollisuus elää.

Tämän kuun 2 päivä taas vangittiin täällä Mrs. Hulda Luoma ja maanantaina 4 p. Mrs. Iina Torttila näpistelystä, joka tuli toteen näytetyksi 4 p. poliisioikeudessa, koska heille langetettiin tuomio. Heidän tuomionsa ei nyt ollut suuri, mutta ehkä se jo on pieni varoitus toisille. Heidän tuomionsa kuulojen mukaan on 1:destä 2:teen vuoteen vankeutta. Se on huono puoli asiassa, että joutuu sellaiset henkilöt tekemisiin sen valtiokoneiston kanssa joka ei voi luottaa mihinkään poliittisen toimintaan ja hejastuksena pitävät koko porvarillisen valtiokoneiston. Ehkä heillekin alkaa selvitä se tosiasia, että ei se ole vain niin vallattavissa — se tuotanto — niin kauan kun se on jonkun yksilön omaisuutta, tai vaikka olisi jonkun firmankin. Niilläkin on heidän omistusoikeutensa, eikä sitä ole niinkään hyvä vallottaa. Muuten se on paikkakunnan suomalaisille sellainen tahtapilkka kun joutuu usein olemaan salapoliisit heidän kintereillään. Silloin tulee suomalainen väestö sellaiseksi että aina jokainen heitä tarkastaa, että tuokin mahtaa olla vaikka kuinka suuri «voro».

Esa.

Timminsin uutisia

Timminsin, Karjalan rakennus-, tie- ja metsätyöosuuskunnan toimeenpanemista iltamista oli kokonaistulot $56.00, menot $15.80. Puhdas jäännös $40.20. Jäännös $40.00 dollaria on lähetetty talletettavaksi keskustoimistolle New Yorkiin, joten kenelläkään ei ole epäilystä että ne käytettäisi yksilöllisiin tarkotuksiin.

Tämän yhteydessä pyydän lausua toverilliset kiitokset ensinnäkin kaikille avustajille jotka uhrasivat aikansa osuuskuntamme hyväksi kappaleen esityksessä kuin myöskin kaikille niille jotka katsojina antoivat kannatuksensa toiminnallemme.

Timminsin K. R. T. ja Mt. osuuskunnan kautta.

M. Lahti
Kirjuri-rahastonhoitaja.

Martin Henricksonin matkaohjelma

Syyskuussa:

Port Arthur 13 p.
Fort William 14 p.
Port Arthur 15 p.
Fort William 17 p.

Port Arthurin Piiritoimikunta.
K:tta A. Beck, siht.

NEW BAKING CO.
Timmins, Ont.

valmistaa korppuja, kuivaa leipää y. m. leipurin alalle kuuluvia tuotteita.

Tilauksia lähetetään myöskin ulos. Palvelus täsmällinen ja nopea.

New Baking Co.
Box 866 **Timmins, Ont.**

DR. P. R. WILSON
Hammaslääkäri
Marshall-Eccleston Block,
Timmins.
Post-Office Block
SCHUMACMER,
Vapaa tarkastus ja neuvottelu.

«Suomi» lapamato lääke

Jos teltä vaivaa huono ruuansulatus, kipu rinan alla, unettomuus, epätasaisesta vatsasta, veren nousu päähän sekä siitä johtuva päänkipu, joinakin päivinä erinomainen ruokahalu toisina ei ollenkaan, kouristuksia ja väsymystä jälkeen syönnin, närästäminen sekä siitä johtuva kuuman veden nousu suuhun ja kurkkuun, niin ovat ne lapamadon oireita.

Meidän lapamato lääkkeemme on valmistettu eteväksi tunnetun Helsinkilaisen Sairashuoneen lääkärin resehtin jälkeen, sekä varmasti tuottaa tarkoitukseensa vastaavia tuloksia.

Hinta 5 dollaria 40 senttiä. Posti vapaasti. — W. T. McEachern & Co. Limited, 168 Algoma St., Port Arthur, Ont.

P. GORMAN & CO.
Kiinteimistö asioimisto

Kaupungin lotteja myytävänä kaikista osista kaupunkia. Me myymme helpoilla maksuehdoilla.

Taloja myytävänä tai vuokrattavana.
Vuokria kolehteerataan.
Liiketilaisuuksia tarjolla.

Meidän tarkotuksemme on tyydyttää liiketuttaviamme, sillä se tuo meille lisää liikettä.

P. Gorman & Co.
Room 103 Stafford Blk.
Phone 381. **Sudbury, Ont.**

CANADIAN NATIONAL RAILWAYS

(Standard aika)

Canadian National täten ilmottaa että alkaen syysk. 10 p. Winnibegiin menevän National junan kanssa yhteydessä oleva juna lähtee Sudburysta aamulla 8.15 päivittäin. Juna joka on yhteydessä Winnipegistä Torontoon menevän «National» junan kanssa lähtee Sudburysta päivittäin 7.15 aamulla.

Farmi myytävänä

Hyvässä kunnossa oleva farmi myydään halvalla joko irtaimistoineen tai ilman. Autotie ja joki aivan talon edustalla. Siis tässä on tilaisuus jonka passaa ottaa huomioon. Tiedustelkaa hintaa kirjeellisesti. Osoite:

KUSTI LAINE, Intola, Ont.
eli 117 North St., Fort William, josta tapaa myyjän joka antaa vapaan autokyydin farmin ostajalle.

MYYTÄVÄNÄ

Hyvällä liikepaikalla sijaitseva SAUNA ynnä viisihuoneinen asuinrakennus myydään halvalla.

Andrew Pudas,
216 McIntyre St.
Port Arthur, Ont.

Huuto-kauppa!

Vapaaehtoisella huutokaupalla myydään Anna Pääkkösen (Hendrickson) kuolinpesän omaisuus. Myytävänä on farmi, karjaa, siipikarjaa, koneita, kärryjä, rekiä, hevosia sekä kaikenlaista farmityökalustoa sekä kaikenlaatuista irtainomaisuutta mitä taloushommassa käytetään. Huudot jotka nousevat $10. tai yli saavat olla velkana 6 kuukautta, ilman korkoa. Huutokauppa toimitetaan Pääkkösen farmilla Broder Townshipissä, Long Laken tien varrella, syyskuun 12 p., alkaen kello 10 aamupäivällä.

Verner Koivula,
Kuolinpesän hoitaja.

Uusi kauppa! Uudet tavarat! Uusi järje
On ehdottomasti edullisin teille, tehdä ostoksenne

INTERNATIONAL GROCERY STORESSA

Monipuolinen varasto kaikkia ruoka- ja sekatavarakaupan le kuuluvia tarpeita, joita vaihdamme farmarien tuotteisiin I lähetykset toimitetaan erityisellä huolella, nopeasti ja täsmälli Kauppa, jossa kuluttajat enemmän hyötyvät!

INTERNATIONAL GROCERY STORE
292 Bay Street. **Puhelin 305** **Port Arthur,**

GRANT & HISCOCK.
Putkityö ja Lämmityslaitos Urakoitsija

Ennenkuin te annatte lämmityslaitos tai putkien asetus kanne, käykää puhuttelemassa meitä. Me voimme sentähden, teemme itse työn, säästää teille rahaa ja samalla kun olemme ar timiehiä, teemme hyvän työn. Kaikki meidän työmme tehdää kauksella. Käykää katsomassa meidän varastossamme olevia hi plummaus tarpeita, näyteruumassamme Grand Opera Housen rissa, Sudburyssa.

SUOMALAINEN RUOKATAVARA-KAUPPA & LEIPOMO

Kaikkea ruokatavaraa saatavana ja lähetetään tilausten mu Nopea ja huolellinen tilausten suoritus.

SUPERIOR GROCERY & BAKERY
513 Simpson St. **Puhelin S. 1326.** **Fort William,**

Canadian Baggage Transfer

Johtava kuorma-ajo komppania
Phone 259 **34 Lorne Street**
SUDBURY, ONT.

Auto Troki ja pitkänmatkan muut toajoa. — Huonekalu varastohuone ja puunmyynti paikka.

Auki yöllä ja päivällä

D. S. HUMPHREY & CO.

Lamppuja, Tousti paahtimia, silitysrautoja,
Vacuum puhdistajia
Sähkötyötä tehdään, Sähkötarpeita
Pesukoneita
Moottori paatti tarpeita
Putki ja Lämmitystyötä
Levysepäntyötä
Kaikellaista KORJAUSTYÖTÄ
Työpaja
134 Larch Lane
Kauppa
No. 2 Cedar St,
Phone No. 9.

New American Cafe

American Hotel Block, Durham st
Sudburyn uusi ajanmukainen kahvila
Hyvä palvelus. — 90 istuinta. Meillä on parasta kahvia.

SELKÄRANGAN ASETTAJA

Dr. Jas. Newburn
KIROPRAKTORI SPESIALISTI
Phone 1331
153 Larch St. **Sudbury, Ont.**

Dr. L. A. JOHNSON

SUOMALAINEN
Hammaslääkäri
Torontossa.

1925 Queen St. East Kippendavie Ave. kulmassa.

Sisäänkäytävä 110 Kippendavie. Puhelin Beach 5918.

DR. F. C. FRASER

HAMMASLÄÄKÄRI
Johnson Block
(Cochranen rautakauppaa vastapäätä)
Phone 157.

Cobaltin Raatajat

Naisia, miehiä ja lapsia halutaan rajaton määrä LAHTI KASSUN SAUNAAN, se on auki joka lauantai klo 1 ip. klo 12 yöllä. Sauna sijaitsee 21 Argentile St., samassa talossa on räätäli sappa.

PARHAAT KENGÄT ja VAATTEET MIEHILLE
Meillä on saatavan uusia mitä parhainta lajia kenkiä. Vanhoja korjataan huolellisesti.
J. DAIGLE
Phone 1485 — P. O. Box 71.
110 Durham St., **Sudbury, Ont.**

Mulligan & Mulligan

LAKIMIESTOIMISTO
Elm Street, **Sudbury, Ont**

Nyt on aika o

Coleman Gasoliinilam

eli lyhty. Ne antavat 30 tilän valon. Ovat vaaratt vätkä voi räjähtää. Käyt somassa. Lyhty $10.00, $11.50.

Jokainen tasku sähk Me myymme Eveready laj mallia ja kai taisia, $1.30 päin. Uusi s valaisee 300 hinta $4.75 Valitkaa ajoissa mets le.

Lyijy Arsenetti on pc runamadoille ja muille Hinta 40 ja 50c. pau verin ja rasvan muodos pärit voivat saada rau tä kohtuhinnoilla. S sahat $1.75 ja Suomer $2.50 kpl.

Postitilaukset lähetet peasti.

COCHRAN HARDWAR Limited
POHJOIS-ONTARION RAUTAKAUPPA
SUDBURY O
J. E. Vick, suom. kau

Plummausta
Lämmityslaitt
Sähkötyötä
Tinausta
Polkupyöriä j
osia myydään
PERCY MORR
Phone 265 **Sudbu**

Dr. A. J. HAY
Selkärankalääk
14½ Lang St. **Cob**